

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

JEUDI 17 FEVRIER 2022

Après-midi

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 17 FEBRUARI 2022

Namiddag

La séance est ouverte à 14 h 22 et présidée par Mme Eliane Tillieux, présidente.

De vergadering wordt geopend om 14.22 uur en voorgezeten door mevrouw Eliane Tillieux, voorzitter.

La **présidente**: La séance est ouverte.

De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans le compte rendu intégral de cette séance ou son annexe.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. U kan deze terugvinden op de webstek van de Kamer en in het integraal verslag van deze vergadering of in de bijlage ervan.

Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance:

Aanwezig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering:

Pierre-Yves Dermagne.

01 Incident de procédure

01 Procedure-incident

01.01 Peter De Roover (N-VA): Mevrouw de voorzitter, niemand zal ontkennen dat het troebele tijden zijn in de regering. Als we de uitspraken in de media en op de twitteraccounts mogen geloven, is er enige spanning tussen de coalitiepartners over de kernuitstap. Ook de arbeidsdeal heeft heel wat bedenkingen teweeggebracht.

Het verbaast me daarom dat we vandaag hier de premier niet mogen verwelkomen, hier in het Huis waar de regering gecontroleerd wordt. Ik heb u vanochtend een mail gestuurd met de vraag om de premier uit te nodigen, aangezien zijn plaats op dit ogenblik hier is. Ik heb een antwoord gekregen over de redenen van zijn afwezigheid.

De eerste reden was een samenkomst van de Europese regeringsleiders, op de middag, over de crisis in Oekraïne. Alles heeft een rangorde, en we moeten inderdaad respecteren dat de premier daar aanwezig is. In die mail staat ook dat de premier om 14.15 uur, dat is acht minuten geleden, verwacht wordt op een top tussen de EU en de Afrikaanse landen. Ook daar heb ik begrepen dat hij een rol te vervullen heeft.

Uit het programma van die tweedaagse top blijkt dat de officiële verwelkoming nu begint. Om 15.45 uur is er de openingsceremonie en de thematische rondetafelgesprekken beginnen om 16.00 uur. Los van de plichtplegingen als de officiële verwelkoming en de openingsceremonie – ik las bijna: openingsreceptie – kon de premier hier eigenlijk tot 16.00 uur aanwezig zijn, zeker op momenten van dergelijke politieke hoogspanning.

Er zijn drie vragen aan hem gericht, die nu toegewezen werden aan andere ministers. Natuurlijk heeft zijn afwezigheid niets te maken met die top tussen de EU en de Afrikaanse landen, en ook niets met het feit dat hij absoluut de openingsceremonie wil meemaken. Ik weet niet of hij daar met de Belgische vlag moet zwaaien, of een vreugdevuur ontsteken, of misschien een gasbrander die een Europees-Afrikaanse vlam doet ontspringen.

Ik denk dat hij daar kan worden gemist. Ik denk in de prioriteiten van de premier, waarbij ik wil aannemen dat

hij vanaf 16.00 uur aanwezig moet zijn bij de inhoudelijke besprekingen, met veel droefenis te mogen vaststellen dat een openingsceremonie hoger staat dan de controlerende functie van het Huis van de democratie en het Huis van de volksvertegenwoordigers. Om die redenen zou ik het bijzonder op prijs stellen dat de premier tot 16.00 uur ter beschikking staat van dit Huis.

01.02 Benoît Piedboeuf (MR): Madame la présidente, je suis stupéfait par ce que j'entends. On n'en est quand même pas à surveiller l'agenda d'un premier ministre qui participe à une réunion internationale! On sait qu'à côté des réunions, il y a aussi les couloirs. Quand on participe à une réunion internationale, un travail peut être réalisé en dehors des heures prévues. Je suis donc complètement estomaqué quand j'entends ce genre de remarque!

01.03 Ahmed Laaouej (PS): Madame la présidente, je voudrais rafraîchir la mémoire de nos collègues de la N-VA. Sous la précédente législature, à plusieurs reprises, nous avons aussi souhaité, et non pas exigé, la présence du premier ministre pour des raisons qui nous semblaient valables ou légitimes du fait de certains sujets d'actualité, mais l'agenda international du premier ministre nous était opposé comme étant une excuse valable pour ne pas être présent parmi nous. À l'époque, je ne voyais pas le groupe N-VA soutenir nos démarches.

Aujourd'hui, je vous vois, comme l'a dit le collègue, M. Piedboeuf, scruter l'agenda international du premier ministre et considérer que sa présence n'est pas indispensable dans certaines enceintes, alors même que nous connaissons des troubles qui sont particulièrement graves à l'échelle internationale et que la question notamment des relations avec les autres continents est importante. Et vous voudriez que le premier ministre se mette à votre disposition. Votre demande n'est pas illégitime en soi mais en même temps, je veux rappeler ici que sur certains sujets, lorsqu'il a été demandé au premier ministre de revenir parce qu'il y avait matière à ce qu'il revienne, il est revenu. Il s'est toujours montré disponible pour le Parlement. Aujourd'hui, il a des empêchements justifiés par un agenda international et je pense que ses justifications semblent parfaitement correspondre aux nécessités qu'impose sa fonction. Je ne vois pas pourquoi, une fois de plus, vous décidez de faire un incident de procédure.

01.04 Peter De Roover (N-VA): Mevrouw de voorzitter, in die argumenten trapt natuurlijk niemand in. De camera's staan op onze vergadering gericht. In het licht van de actualiteit van vandaag met een regering die niet meer weet welke richting zij uit moet en zwaait met een arbeidsdeal die het woord arbeidsdeal niet waard is en waarover geen enkele expert ook maar een goed woord had, noemt u het toch een ernstig excuus voor het feit dat de eerste minister hier in het Huis van de democratie afwezig blijft, dat hij aanwezig moet zijn op een officiële verwelcoming om 14.15 uur en een openingsceremonie van 14.45 uur tot 16.00 uur.

Ik heb aangegeven dat ik er begrip voor heb dat het thema Oekraïne-Rusland hem verhindert om hier aanwezig te zijn. Ik ben echt niet onredelijk. Hoewel ik niet weet of het wereldschokkend zal zijn, wanneer de eerste minister om 16.00 uur een thematisch rondetafelgesprek zal leiden, heb ik zelfs verklaard dat ik daarvoor begrip opbreng. Dat is echter vanaf 16.00 uur. Het is nu 14.29 uur en de rondetafelbijeenkomst is in Brussel en niet in Athene, Wenen of Letland of eender welk ander land. De rondetafelconferentie vindt plaats op enkele kilometers van hier.

Hij vermijdt dit Huis en negeert de vragen die hier worden gesteld – daar komt het op neer –, omdat hij naar een openingsceremonie wil! Ik zal zelfs niet eens een stemming vragen. Ik weet immers dat de meerderheidspartijen opnieuw met de ogen dicht op het groene knopje zullen drukken, omdat de eerste minister zich hier niet wil vertonen. Het feit is dat de eerste minister weigert het Parlement in de huidige omstandigheden te woord te staan. Collega's, dat is een democratische schande.

01.05 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer De Roover, in ons land hebben wij er naar goede traditie geen problemen mee dat onze regeringsleider aanwezig is op internationale bijeenkomsten waarop ons land vertegenwoordigd wordt door de eerste minister.

U hoeft er inderdaad niet voor te vrezen dat het groene knopje al of niet wordt ingedrukt, want gisteren op de Conferentie van voorzitters is meegedeeld dat de eerste minister verontschuldigd was en uw fractie heeft daar geen woord over gezegd. Er was geen fundamenteel probleem wat de organisatie van de vergadering betreft. Ik vind dat contradictorisch met de show die u nu in de plenaire vergadering tracht op te voeren.

01.06 Sander Loones (N-VA): Mijnheer Verherstraeten, de feiten hebben hun rechten, ook in de plenaire vergadering. Ik wens graag de collega's volledig te informeren. Ik nam zelf deel aan de Conferentie van voorzitters en ik heb de vraag gesteld of de eerste minister toch niet aanwezig kon zijn bij de plenaire vergadering, gelet op het feit dat de top in Brussel plaatsvindt. Er werd op de Conferentie van voorzitters geantwoord dat de volledige agenda het de eerste minister absoluut niet toeliet om aanwezig te zijn.

Vanzelfsprekend hebben wij die agenda na de vergadering gecheckt. Wij hebben trouwens contact opgenomen met de voorzitter. Hieruit blijkt dat de informatie die meegedeeld werd tijdens de Conferentie van voorzitters – niet door mijn fractie – op gespannen voet met of slechts deels de werkelijkheid weerspiegelt. Ik ga ervan uit dat de collega's ook geïnteresseerd zijn in de volledige werkelijkheid.

De **voorzitter**: Zijn er nog opmerkingen? (Nee)

Dan gaan we over tot de orde van de dag.

02 Éloge funèbre – M. Jozef Belmans

02 Rouwhulde – de heer Jozef Belmans

La **présidente** (*devant l'assemblée debout*)

De **voorzitter** (*voor de staande vergadering*)

Dames en heren, beste collega's, we vernamen dat Jozef Belmans, erelid van de Kamer van volksvertegenwoordigers, op 5 februari jongstleden is overleden. Hij zat als parlements lid een eerste maal op deze banken tussen 1968 en 1978 en een tweede maal van november 1981 tot december 1987.

Au vu du parcours accompli par Jozef Belmans – ou Jo comme on l'appelait plus communément –, on ne peut s'empêcher de penser qu'il était prédestiné à faire carrière en politique. Jeune homme originaire de la Campine, il s'en alla étudier à l'Université catholique de Louvain après la Seconde Guerre mondiale. Il y décrocha un doctorat en droit et put également se targuer du titre de licencié en sciences politiques et sociales. C'est dans ce contexte que son engagement social s'est éveillé. Il se voit également désigné président de l'Association flamande des étudiants catholiques.

Het Vlaamse aspect lag hem na aan het hart. Hij is een van de eerste bezielers van de Vlaamse Volksbeweging in de Kempen en ziet in de jaren '50 wel brood in de Volksunie, een op dat moment nog piepjonge partij. Hij sluit zich aan en zal van midden jaren '60 tot aan het einde van zijn actieve politieke carrière in 1988 zijn partij vertegenwoordigen in de gemeenteraad van zijn stad Geel.

Dans les années septante, il est également l'une des figures de proue du parti à l'échelon national. Ainsi, il siège au sein du conseil du parti jusqu'en 1987 et assume durant ces premières années la présidence de la section de la Volksunie dans l'arrondissement de Turnhout.

In het woelige 1968, ten tijde van de studentenbetogingen en 'Leuven Vlaams', werd Jo Belmans voor een eerste maal verkozen als volksvertegenwoordiger voor het arrondissement Turnhout. Vier opeenvolgende verkiezingen raakt hij verkozen als parlements lid, tot de Volksunie bij de vervroegde verkiezingen van 1978 zes zetels verliest wegens de houding van de partij in het gekende Egmontpact. Als Kamerlid zetelde hij in de jaren '70 tegelijkertijd in de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap, wat men kan zien als de voorloper van het huidige Vlaamse Parlement. Ook daar is hij als lid van de Commissie Taalwetgeving en Taalbescherming een voortrekker van de Vlaamse identiteit en taal.

Après une courte législature en tant que sénateur, Jo Belmans remporte de nouveau suffisamment de voix aux élections de 1981 pour pouvoir revendiquer un siège à la Chambre. Il restera un membre apprécié de cette Chambre jusqu'aux élections de 1987.

Dames en heren, geachte collega's, hoewel zijn laatste passage in dit Huis als volksvertegenwoordiger al meer dan 35 jaar geleden is, zullen we Jo herinneren als een vurig bepleiter van de Nederlandse taal en het Vlaamse karakter. Hij heeft als een zeer kritische specialist ter zake meermaals in de debatten gestreden op gevoelige dossiers en thema's zoals het Egmontpact en Brussel-Halle-Vilvoorde. De betrokkenheid bij collectieve doelen zit in het DNA van iedereen die zich betrokken voelt bij de taak om de democratische vitaliteit te versterken; ik wilde hem hulde brengen.

Namens de Kamer heb ik zijn echtgenote en zijn familie onze oprechte deelneming betuigd.

*La Chambre observe une minute de silence.
De Kamer neemt een minuut stilte in acht.*

Questions

Vragen

03 Questions jointes de

- Sofie Merckx à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "Le deal pour l'emploi" (55002297P)
- Hans Verreyt à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "L'accord sur l'emploi" (55002299P)
- Anja Vanrobaeys à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "L'accord sur l'emploi" (55002306P)
- Egbert Lachaert à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "L'accord sur l'emploi" (55002309P)
- Jean-Marie Dedecker à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'accord sur l'emploi" (55002310P)
- Florence Reuter à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "Le jobs deal" (55002311P)
- Cécile Cornet à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "Le deal pour emploi" (55002312P)
- Nathalie Muylle à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "L'accord sur l'emploi" (55002313P)
- Björn Anseeuw à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les ambitions du gouvernement en matière de politique du marché du travail" (55002316P)
- Sophie Thémont à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "Le jobs deal" (55002319P)
- Peter De Roover à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "L'accord sur l'emploi" (55002307P)

03 Samengevoegde vragen van

- Sofie Merckx aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De arbeidsdeal" (55002297P)
- Hans Verreyt aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De arbeidsdeal" (55002299P)
- Anja Vanrobaeys aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De arbeidsdeal" (55002306P)
- Egbert Lachaert aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De arbeidsdeal" (55002309P)
- Jean-Marie Dedecker aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De arbeidsdeal" (55002310P)
- Florence Reuter aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De arbeidsdeal" (55002311P)
- Cécile Cornet aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De arbeidsdeal" (55002312P)
- Nathalie Muylle aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De arbeidsdeal" (55002313P)
- Björn Anseeuw aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De ambitie van de regering voor het arbeidsmarktbeleid" (55002316P)
- Sophie Thémont aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De arbeidsdeal" (55002319P)
- Peter De Roover aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De arbeidsdeal" (55002307P)

03.01 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Madame la présidente, monsieur le ministre, notre pays compte 500 000 malades de longue durée. Énormément de gens ont beaucoup de stress au travail. De nombreuses personnes sont en *burn out* ou tombent malades. Et qu'avez-vous décidé ce lundi? Vous avez décidé d'introduire la journée de dix heures, d'autoriser et de normaliser le travail de nuit jusque minuit. À combien de malades supplémentaires ceci donnera-t-il lieu?

Monsieur le ministre, que les partis de droite veuillent nous faire travailler de plus en plus et nous demandent

d'être de plus en plus flexibles, combinant plusieurs emplois pour des salaires de misère, on le sait! Mais, vous, monsieur le ministre, en tant que socialiste? Le mouvement ouvrier s'est battu pour la journée des huit heures voici cent ans. Et, aujourd'hui, on va avoir la journée des dix heures par M. Dermagne, un ministre socialiste! Comment osez-vous?

Il y a, par ailleurs, le fameux projet pilote pour le travail en soirée jusqu'à minuit sans sursalaire. Vous allez faire travailler les gens sans sursalaire jusqu'à minuit. Où sont les grandes déclarations faites, il y a quinze jours, par M. Magnette? "Je ne veux pas de retour aux conditions de travail du XIXe siècle." Et vous, vous allez autoriser cela? Vous me direz ensuite que c'est sur base volontaire et que les gens peuvent choisir. Connaissez-vous cela dans le monde du travail? Cela, c'est le C4 volontaire! Les gens ne vivent pas dans un monde de bisounours!

Monsieur le ministre, les questions que je vous adresse sont claires. Comment avez-vous osé autoriser la journée des dix heures? Comment avez-vous autorisé le travail jusqu'à minuit sans sursalaire?

03.02 Hans Verreyt (VB): Mijnheer de minister, "Wij willen de Belgische melkkoe nog tien jaar melken en het karkas mag u houden," dat riep uw partijgenote Laurette Onkelinx in 2010 de Vlamingen toe. Over de timing vergiste ze zich maar de houding van de PS vandaag is nog steeds dezelfde als toen, Wallonië bepaalt en Vlaanderen betaalt. Dat zal de conclusie zijn als wij deze arbeidsdeal verder uitrollen.

De groots aangekondigde arbeidsdeal, die de broodnodige hervorming van de arbeidsmarkt zou brengen, is een totale mislukking, een lege doos. Dit is niet de hervorming die Vlaanderen, laat staat Franstalig België nodig heeft. De vooropgestelde doelstelling om de werkzaamheidsgraad tot 80 % op te trekken, zal op deze manier in de verste verte niet gehaald worden. De hangmatcultuur wordt de facto bevestigd. De knelpuntberoepen raken niet ingevuld. Dat vertraagt de groei van onze economie.

Voor de oververhitte arbeidsmarkt in Vlaanderen, met een groot tekort aan geschoolde arbeiders en bedienden, is een ander beleid nodig dan voor Wallonië, met een torenhoge werkloosheid. In Vlaanderen is er nood aan arbeiders, in Wallonië aan jobs. Met deze arbeidsdeal zullen beide landsdelen verweesd achterblijven.

Met de betere werkomstandigheden voor de platformwerkers, de lichte versoepeling voor het avondwerk in de sector van de e-commerce en de heksenjacht op mogelijke discriminatie op de werkvloer heeft elke politieke groep in deze bonte coalitie een trofee binnengehaald, al is het een heel kleintje.

Hoe komen we met de aangekondigde maatregelen aan een werkzaamheidsgraad van 80 % in elk Gewest? Waarom geeft u de regio's niet de mogelijkheid om specifiek beleid te voeren, met de baten en lasten van hun eigen politieke keuzes?

03.03 Anja Vanrobaeys (Vooruit): Mevrouw de voorzitter, dit akkoord is een akkoord dat mensen vooruithelpt, een akkoord dat mensen beter beschermt en hen controle geeft over hun werkweek. Er wordt veel beweerd over dit akkoord, vooral door mensen die duidelijk geen idee hebben van wat er allemaal kan gebeuren op de werkvloer.

Een eerste voorbeeld is de fietskoerier die rondrijdt als schijnzelfstandige en bij een ongeluk zijn plan moet trekken. Dat wordt nu eindelijk aangepakt. Er zal geen stress meer zijn over gezondheid en werkstatuut. Er komen heldere richtlijnen die laten zien waarop men recht heeft. Al deze mensen gaan erop vooruit.

Het tweede voorbeeld is een persoon in co-ouderschap. Vandaag weet die persoon niet hoe zijn of haar rooster er volgende week uit ziet of hij of zij kan er niet voor kiezen om in de week waarin het zoontje bij hem of haar is minder te werken. Dat wordt nu eindelijk aangepakt. Er komt meer zekerheid over de werkuren of een mogelijkheid om de eigen agenda te plannen. Al deze mensen gaan er direct op vooruit.

Het derde voorbeeld is een persoon die volop in ontwikkeling is. Vandaag is het moeilijk om een opleiding te volgen tijdens de werkuren of men wordt verplicht in wachttijd gezet, terwijl men zo graag wil starten met een nieuwe job. Ook dat wordt eindelijk aangepakt met gegarandeerde opleidingsuren. Men bepaalt ook zelf wanneer men start met de nieuwe baan.

Vooruit is tevreden dat dit akkoord mensen beter beschermt en dat het werk en privéleven beter laat organiseren. Daarom is dit akkoord een stap vooruit. Nu is het tijd voor de uitwerking.

Hoe zal u dit voorstel in de komende periode bespreken met de sociale partners?

03.04 Egbert Lachaert (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, de arbeidsdeal werd in het begin van deze week gesloten binnen de regering. Ik meen dat de hoofdboodschap is: werken is geen straf en werk geven is zeker geen straf. Wij willen mensen goesting geven om te werken, omdat wij op die manier meer werkgelegenheid creëren en ook de sociale zekerheid kunnen versterken.

Natuurlijk, beste vrienden van de PVDA, meer sociale uitgaven zullen wij niet kunnen doen als wij niet meer mensen aan het werk hebben. Het credo om mensen zin te geven moet zijn dat wij ze ook vrijheid moeten geven, vrijheid om zelf hun werk te organiseren. Als mensen met hun werkgever willen afspreken hun werk op vier dagen te doen, moeten zij dat kunnen. Als een gezin zo in elkaar zit dat men de ene week wat meer willen werken dan de andere, moet dat kunnen. Wij hadden tot hiertoe een wetgeving die dat eigenlijk heel strikt regelde en die het bijna onmogelijk maakte dat te doen.

Ook werkgevers moeten wij meer vrijheid durven geven. Wij moeten het juk van het wantrouwen durven weggooien en de werkgevers toelaten afspraken te maken, bijvoorbeeld in de e-commerce, om eindelijk de duizenden jobs die wij laten liggen en die naar het buitenland gaan, bij ons te kunnen houden, om eindelijk avondwerk te kunnen toelaten.

Daarmee is het werk natuurlijk niet af. Ik heb alleen de indruk dat de oppositie en sommige experts te veel verwachten van wat hier moet voorliggen. Wij hebben naast deze deal natuurlijk nog andere zaken liggen, zoals het traject van minister Vandenbroucke met het pakket voor arbeidsongeschikten. Een heel grote groep zit in Vlaanderen in dat traject. Die moeten wij ook activeren. Daar zijn nu binnen de regering afspraken over gemaakt voor de begroting.

Wat bovendien heel cruciaal is, is dat wij nu samen met de Gewesten aan de slag gaan om mensen sneller naar een job te begeleiden, om de vacatures die er in Wallonië zijn ook in Vlaanderen bekend te maken, om sneller op de bal te kunnen spelen zodat iedereen die vandaag in een inactiviteitsstatuut zit samen met de tewerkstellingsdiensten sneller kan vinden waar hij aan de slag kan gaan.

Mijnheer de minister, wij weten wat het (...)

03.05 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, om een tewerkstellingsgraad van 80 % tegen 2030 te bewerkstelligen, moeten er 660.000 mensen meer aan de slag. Ik zie in uw programma vooral opgewarmde kost. Dat gaat niet om nieuwe mensen aan de slag te krijgen, maar om de verdeling van de bestaande arbeid, een regeling voor de fietskoeriers, opleidingsfaciliteiten, een vierdaagse werkweek, maar niet om meer mensen aan de slag.

In Vlaanderen is er een tewerkstellingsgraad van 75 %. In Wallonië is dat 10 % minder en in Brussel nog 5 % minder. Wij zitten boven het Europese gemiddelde in Vlaanderen. Mijnheer de minister, 52 % van de niet-EU-migranten werkt ook niet. In Wallonië is een op de drie tussen 20 en 64 jaar niet aan het werk, mijnheer de minister. In Brussel woont een op vijf in een gezin waar nooit iemand betaald werk heeft verricht. U doet daar niets aan. Volgens de RVA waren er eind 2021 niet minder dan 160.000 mensen die langer dan twee jaar stempelden. U doet daar niets aan, mijnheer de minister.

In Vlaanderen ken ik geen enkele bedrijfstak die geen mensen zoekt. Als men aan een arbeidsexpert de reden daarvoor vraagt, dan is dat de werkloosheidsval, mijnheer de minister. Na een jaar werkloosheid heeft men amper 15 % minder uitkering dan loon als men gaat werken. Dat kan men dan nog compenseren met allerlei sociale tarieven. Een tweede reden is de beperking van de werkloosheid in de tijd. We zijn het laatste land in Europa waar men van werkloosheid een loopbaan kan maken.

Mijnheer de minister, wat zult u daaraan doen?

03.06 Florence Reuter (MR): Monsieur le ministre, l'accord de gouvernement prévoit effectivement 80 % de taux d'emploi d'ici 2030. On ne va pas y arriver comme ça, c'est bien clair; il faudra plus de flexibilité. Notre marché du travail est encore trop rigide et manque évidemment de souplesse.

L'accord "emploi" dont on parle pourrait se résumer en une phrase: plus de flexibilité mais aussi une meilleure protection du travail, avec des mesures que nous, libéraux, soutenons, à savoir la semaine des quatre jours,

le renforcement du e-commerce – dont on a déjà beaucoup débattu, mais qui est aussi un outil pour nos commerces locaux –, la lutte contre les métiers en pénurie, un réel compte formation ou encore le droit à la déconnexion, pour lequel nous plaidons haut et fort. Toutes ces mesures, répétons-le, seront prises sur une base volontaire et permettront - c'est une chose pour laquelle je me bats depuis longtemps – une meilleure conciliation entre vie familiale et vie professionnelle.

Mes questions porteront principalement sur les travailleurs de plateformes. Le e-commerce, ce n'est pas qu'Amazon ou Ali Baba; les plateformes collaboratives, ce n'est pas seulement Deliveroo ou Uber Eats. J'aimerais donc savoir, car il s'agit d'un vivier important d'emplois et de rendement économique, si vous pouvez me confirmer qu'on ne va pas modifier la loi de 2006 mais, au contraire, assurer une meilleure protection des travailleurs.

Me confirmez-vous également que la réforme s'aligne sur une vision européenne qui consiste à dire présomption de salariat, mais une présomption qui serait réversible? Pouvez-vous me préciser les critères en jeu?

Avez-vous une estimation du nombre d'emplois que cela permettra de créer? Je vous remercie.

03.07 Cécile Cornet (Ecolo-Groen): Madame la présidente, monsieur le ministre, au moment où les chiffres du burn-out augmentent, au moment où les travailleurs veulent du sens dans leur travail, au moment où les citoyens veulent concilier leur vie de famille et leur vie professionnelle, l'accord de cette semaine offre de belles promesses mais comporte aussi plusieurs points d'attention.

Dans cet accord, plusieurs éléments améliorent la qualité de vie au travail: le fait de recevoir son horaire plus tôt, le droit à la déconnexion, la possibilité d'organiser son horaire en fonction d'une garde partagée – je dis bien "possibilité". Cet accord marque aussi un gros tournant dans le droit à la formation. Bien sûr, le droit à la formation existe déjà mais si on creuse, que dit la réalité? Elle dit que plus d'hommes sont formés et que ceux qui sont déjà les plus qualifiés ont plus accès aux formations. Si vous êtes une femme et que vous êtes peu qualifiée, l'accès réel au droit à la formation est moins garanti!

Il était essentiel pour les écologistes de donner un droit individuel à la formation parce que nous connaissons la valeur d'une formation sur une carrière. L'accord de gouvernement et le Job Deal de cette semaine mettent en oeuvre ce droit individuel à la formation, ce qui est une excellente chose.

S'agissant des travailleurs de plateformes, ils seront, *a priori*, des salariés, sauf s'il y a preuve du contraire, et ils seront mieux protégés contre les accidents du travail. Cela va dans le bon sens.

Toutefois, le travail de nuit reste un point d'attention pour les écologistes. Le travail de nuit est un travail difficile qui doit être reconnu comme tel. Il a des effets sur la vie des personnes. Pour nous, il est évident qu'en échange de la flexibilité, le salaire doit s'adapter. Il faut rémunérer davantage les moments de travail en soirée.

Monsieur le ministre, que prévoyez-vous pour ceux qui vont travailler de nuit? Leurs primes et sursalaires sont-ils garantis? Quelle est votre vision de l'emploi de qualité? Quelle est votre vision de la protection des travailleurs?

03.08 Nathalie Muylle (CD&V): Mijnheer de minister, vorige week heb ik u gevraagd om een beslissing te nemen. Intussen is er beslist, en dat is een goede zaak. Als ik de oppositie en de media de laatste week bezig hoor, dan heeft men de indruk dat het immobilisme troef is, alsof er niets gebeurd is.

Collega's, ik wil er toch nog eens op wijzen dat er vorig jaar 88.000 jobs gecreëerd zijn. Ik zeg dat niet, het zijn de cijfers van de Nationale Bank. Niet alleen 30.000 werklozen maar ook 55.000 inactieven zijn terug aan de slag gegaan. In hetzelfde rapport staat helaas ook dat het heel moeilijk is voor jongeren, voor 55-plussers en voor laaggeschoolden om de connectie met de arbeidsmarkt te maken, ook al zijn er vandaag veel vacatures.

Mijnheer de minister, daar is maatwerk voor nodig, ook met de deelstaten, want er zijn vandaag drie arbeidsmarkten. We moeten daar met elkaar concrete samenwerkingsvormen opzetten. Het gaat om het activeren van werklozen, om langdurig zieken veel sneller in beeld krijgen en bekijken of ze terug kunnen naar hun job of geheroriënteerd moeten worden naar een nieuw werk. Het gaat ook om de combinatie van een uitkering en opnieuw aan de slag gaan en om zaken als flexibiliteit en deeltijds pensioen.

Ik ben het niet eens met de premier als hij zegt dat activering alleen maar een verhaal van de deelstaten is. Het is een verhaal van beiden.

Wanneer levert het interfederaal platform resultaten af? Voor CD&V is dit een eerste stap, maar er zijn nu volgende stappen nodig. Wat is uw plan van aanpak?

03.09 Björn Anseeuw (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, net als velen heb ook ik reikhalzend uitgekeken naar de arbeidsdeal die u eerder deze week met de regering hebt voorgesteld. De problemen zijn genoegzaam bekend: 90 % van onze bedrijven krijgt zijn vacatures niet meer ingevuld en tegelijk wordt een arbeidspotentieel van meer dan twee miljoen mensen in dit land niet aangeboord. Die twee miljoen mensen kunnen een hoger of beter inkomen verkrijgen als wij hen aan een job kunnen helpen, waarmee zij bijvoorbeeld hun torenhoge energiefacturen kunnen betalen.

De inleiding van de persconferentie over de arbeidsdeal vond ik wel bijzonder sterk. Alleen bleek toen de inleiding was afgelopen, dat ineens ook de hele persconferentie was afgelopen. Dus bleef ik, samen met vele anderen, experts, werkgevers, maar ook heel wat werknemers, achter met die ene vraag: is het dit maar?

In de zogenaamde arbeidsdeal die u hebt voorgesteld, staat namelijk niet één concrete activerende maatregel die meer mensen aan de slag kan helpen. Het is eigenlijk niet meer dan een samenraapsel van wat losse dingetjes met weinig nieuws onder de zon. Zo hebben veel mensen nu de mond vol van de vierdaagse werkweek, maar die bestaat eigenlijk al meer dan twintig jaar in dit land. Aan de regeling omtrent nachtarbeid in de e-commercesector verandert er ook bijzonder weinig, want de vakbonden behouden in de feiten het vetorecht en de nacht begint in dit land blijkbaar nog altijd, vreemd genoeg, om 20.00 uur.

Dit akkoord is echt een gemiste kans. Een gemiste kans om meer mensen in dit land een goed inkomen te geven en een gemiste kans om bedrijven in ons land nog meer welvaart te laten creëren.

Mijnheer de minister, is het dit maar? Moet onze arbeidsmarkt het stellen met de losse flodders uit uw arbeidsdeal, of komt er hierna nog een echte arbeidsmarkthervorming, met echte maatregelen die mensen wel degelijk de kans geven om een goed inkomen te verwerven, en die bedrijven opnieuw de kans geven om meer welvaart te creëren in dit land? Ik verneem het graag van u.

03.10 Sophie Thémont (PS): Monsieur le ministre, aujourd'hui, j'ai envie de parler des avancées, du droit à la déconnexion, du droit individuel à la formation, d'une plus grande prévisibilité dans les horaires pour les travailleuses à temps partiel. Je tiens, bien sûr, à souligner également une avancée majeure au sujet de laquelle je vous ai déjà beaucoup interrogé, car vous savez que je défends ce dossier depuis longtemps: je veux parler de la protection sociale pour les livreurs de plateformes.

Depuis mardi, je reçois énormément de messages de livreurs de Deliveroo et d'autres, qui sont soulagés, car ils pourront désormais revendiquer plus facilement le statut de salarié, avec tous les droits qu'il implique. Ainsi, ils pourront bénéficier d'une assurance contre les accidents de travail, lesquels sont quinze fois plus nombreux dans leur secteur qu'ailleurs. Ils s'en réjouissent – et il faut pouvoir le dire.

Monsieur le ministre, dès que la loi aura été adoptée, comment ces livreurs pourront-ils obtenir ce statut de salarié? Quelles démarches devront-ils entreprendre? Quels droits obtiendront-ils? Tous les travailleurs seront-ils couverts contre les accidents de travail, quel que soit leur statut?

03.11 Peter De Roover (N-VA): Mijnheer de minister, ik denk dat de premier iets tegen mij heeft. Vorige week heeft hij mij collega Van der Straeten toegeschoven, vandaag bent u het. Ik weet niet of het echt een verlies is, maar het begint schijnbaar toch een systeem te worden. Alleszins, hij is hier afwezig en ontloopt het debat, dus ik moet de vragen aan u stellen.

Hij heeft iets gezegd wat heel interessant was, namelijk dat de regio's verantwoordelijk zijn voor de activering. Onmiddellijk hebben de echte experts gezegd dat dit niet waar is, dat er heel wat federale bevoegdheden zijn die een daadwerkelijke uitoefening van de Vlaamse, Waalse en Brusselse autonomie onmogelijk maken. Daar is hij toch wel even bij de les gebracht.

Dat neemt niet weg dat wij de intentie wel helemaal volgen. Ook wij vinden dat die bevoegdheden naar de deelstaten moeten gaan, want er zijn problemen. In naam van CD&V zal ik de verdediging op mij nemen van mevrouw Crevits, die deze week heeft gezegd dat deze arbeidsdeal absoluut op geen enkel punt

tegemoetkomt aan de bekommernissen die zij daaromtrent heeft gedeeld. Ze heeft ook uw naam genoemd. Ze heeft zelfs gezegd dat de samenwerking met minister Dermagne niet is zoals die zou moeten zijn. Ze verwacht meer van u.

Ze verwacht van u dat ze eindelijk de mogelijkheid krijgt, zoals in het regeerakkoord staat, om dat asymmetrische beleid te voeren. Er komt echter niets van Dermagne, zegt ze. Aangezien u het niet aankunt, zoals blijkt uit deze arbeidsdeal, wat zult u dan doen om de grote droom van premier De Croo waar te maken, namelijk dat de deelstaten de volle bevoegdheid krijgen voor de activering in de arbeidsmarkt? Ik wil dat erg graag van u vernemen.

03.12 Minister **Pierre-Yves Dermagne**: Mevrouw de voorzitter, het akkoord over de arbeidshervorming van maandagnacht roept veel vragen op. Ik begrijp dat. Het gaat immers effectief om een belangrijke hervorming voor onze economie en onze arbeidsmarkt.

Het akkoord gaat niet enkel over cijfers, percentages, gegevens of budgetten, het gaat ook over het dagelijkse leven van de mensen, over hun werk en de link met hun privéleven. De regering houdt echt rekening met de aspiraties van de werknemers. De wereld is veranderd. Het belang van een kwalitatief en zinvol werk wordt voor werknemers steeds groter. Zij willen werk dat bij hun leven past en niet andersom. Naar dat verlangen naar verandering moeten wij luisteren. Wij moeten er ook rekening mee houden.

Zoals u weet, heeft de huidige regering de ambitie om de werkgelegenheidsgraad in 2030 op 80 % te brengen. Dat onderschrijven wij allemaal. Om dat niveau te bereiken, hebben wij al belangrijke maatregelen getroffen. Voor het eerst in vijftien jaar is het minimumloon verhoogd. De minitaxshift zal de koopkracht van mensen met een laag en gemiddeld loon doen stijgen.

Wij gaan door. Wij gaan door met de regio's, waarmee ik een plan heb uitgewerkt tegen de tekorten op de arbeidsmarkt. Er is een interfederaal platform opgericht met alle overheidsdiensten die bevoegd zijn voor Werk. Het doel daarvan is om maatregelen uit te werken voor knelpunten en om de mobiliteit van de werknemers te versterken. Het platform is ook het forum voor gesprekken over asymmetrisch beleid. Op die manier wil ik zo goed en zo snel mogelijk aan de noden van de verschillende regio's tegemoetkomen. Daarnaast zijn er ook de werkgelegenheidsconferenties. Die jaarlijkse conferenties zijn gewijd aan verschillende beroepen die vandaag te weinig vertegenwoordigd zijn op de arbeidsmarkt. Zij hebben elk jaar een andere focus en zullen leiden tot beleid op maat van die beroepen.

In tegenstelling tot wat sommige pessimisten beweren verbeteren de cijfers. Sinds het aantreden van de regering is de arbeidsparticipatie met 1,5 % gestegen en zijn er bijna 60.000 werklozen minder in ons land. Er zijn ook meer mensen aan de slag dan voor de crisis. De werkgelegenheidsgraad is sinds maart 2020 met 1 % gestegen en bij vrouwen zelfs met het dubbele, 2 % meer vrouwen zijn vandaag aan de slag. De arbeidsparticipatie is vandaag de hoogste in twintig jaar. De regeringen boeken met andere woorden goede resultaten, resultaten die gezien mogen worden. De arbeidsmarkthervorming, waartoe deze week werd beslist, zal verder bijdragen tot een verhoging van de arbeidsparticipatie en dus tot een vermindering van de werkloosheid.

Mais contrairement à vous, monsieur De Roover, monsieur Dedecker, monsieur Anseeuw, je ne veux pas d'emplois *low cost*. Je ne veux pas juste des jobs. Oui, nous voulons atteindre ce taux de 80 %, mais non, ce n'est pas en limitant les allocations de chômage dans le temps qu'on atteindra cet objectif. Ce n'est pas en s'échangeant les travailleurs comme des objets qu'on atteindra cet objectif. Non, ce n'est pas en généralisant les flexi-jobs que l'on atteindra cet objectif. Ce n'est pas en faisant travailler les gens toute la nuit sans sursalaire que nous atteindrons cet objectif. Non, ce n'est pas en obligeant les travailleurs à travailler dix heures par jour sans congé compensatoire que l'on atteindra cet objectif. Non, ce n'est pas en maintenant les travailleurs de plateformes dans un statut précaire que l'on atteindra cet objectif. Ce n'est pas en transformant les travailleurs en tâcherons ou en esclaves que l'on atteindra cet objectif. Bref, ce n'est pas en revenant au XIXe siècle que nous atteindrons cet objectif de 80 %.

Ce que je veux, ce que nous voulons au sein de ce gouvernement, ce sont des emplois de qualité. Des emplois qui s'adaptent aux aspirations des travailleurs. Des emplois qui offrent des conditions de travail épanouissantes et une juste rémunération.

Je n'accepterai pas non plus que cet objectif de 80 % soit atteint en contraignant, en sanctionnant ou en appauvrissant les travailleurs. Au contraire, cet objectif de 80 %, nous l'atteindrons en formant tous les

travailleurs de ce pays, j'insiste, via un droit individuel de cinq jours par an pour la formation. C'est en obligeant les employeurs à réfléchir chaque année à un plan de formation pour tous les travailleurs que nous atteindrons cet objectif. C'est en permettant aux travailleurs d'adapter leurs horaires de travail à leur vie privée et à leur vie familiale que nous atteindrons cet objectif. C'est en donnant un droit à la déconnexion aux travailleurs pour qu'ils puissent vraiment souffler, être pleinement avec leur famille et leurs amis en profitant de leurs loisirs que nous atteindrons cet objectif. C'est en encadrant le travail dans l'e-commerce que nous atteindrons cet objectif. C'est en augmentant les salaires et particulièrement le salaire minimum que nous atteindrons cet objectif.

Oui! Cet objectif de 80 %, nous voulons l'atteindre; mais au contraire de certains, nous voulons l'atteindre en améliorant les conditions et la rémunération de chaque travailleur dans ce pays. Je vous remercie.

03.13 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Monsieur le ministre, il me semble que je n'ai pas vraiment reçu de réponse à ma question. Pourquoi autorisez-vous la journée des dix heures aujourd'hui, alors que nous nous sommes battus pour la journée des huit heures, il y a cent ans? Vous n'avez pas répondu à cette question.

C'est ce que vous avez décidé lundi. Pourquoi autorisez-vous, via les projets pilotes, que nous travaillions jusque minuit? J'entends certains, ici, parler non plus de volontariat mais de liberté. Est-ce cela, la liberté? Travailler dix heures par jour? Travailler jusqu'à ce qu'on crève?

D'ailleurs, ce que vous avez fait, et ce que vous faites systématiquement avec ce gouvernement, c'est mettre les syndicats de côté. Non seulement dans leur rôle dans les entreprises pour défendre les travailleurs, mais aussi dans la concertation sociale. Il suffit de regarder leurs réactions. Je cite Thierry Bodson: "La semaine des quatre jours est un coup de couteau assassin!" La CSC a dit qu'elle était consternée.

En tout cas, vous devez savoir que le PTB sera du côté des travailleurs; nous nous battons pour de meilleures conditions de travail et de vie des travailleurs.

03.14 Hans Verreyt (VB): Voor de arbeidsdeal werden er meer compromissen gesloten dan er jobs zijn gecreëerd. U moet hier natuurlijk van iets kleins iets groots proberen te maken en het onverdedigbare verdedigen. Uit analyse van uw arbeidsdeal blijkt echter dat er bijzonder weinig eten en drinken in zit voor degenen die onze economie willen redden en die de pensioenen en de sociale zekerheid betaalbaar willen houden.

Van de beloofde werkzaamheidsgraad van 80% in 2030 zal op die manier niets in huis komen. In de deal zit immers geen enkele activerende maatregel. Men durft bovendien de langdurige werkloosheid, vaak van generatie op generatie, in sommige Brusselse en Waalse regio's niet aan te pakken. Ondanks de belofte in het regeerakkoord en ondanks de dwingende vraag van de Vlaamse regering laat men geen asymmetrisch beleid toe. Werken wordt niet aantrekkelijker. Verlaag de lasten op arbeid. Geef iedere regio zijn eigen specifiek beleid en activeer de 1,7 miljoen inactieven.

03.15 Anja Vanrobaeys (Vooruit): Samen met de hogere lonen en minimumlonen behelst het akkoord vooral een bescherming van platformwerknemers. De deal zorgt er ook voor dat werk beter kan worden afgestemd op de persoonlijke vragen en noden en de noden van het gezin. De wereld staat niet stil. Ik ben zelf jaren actief geweest als vakbondsafgevaardigde en kreeg herhaaldelijk vragen over hoe de werkuren konden worden afgestemd op het co-ouderschap of nog hoe de werkuren konden worden afgestemd op de dagen van opleiding. Ik moest die werknemer steeds het antwoord schuldig blijven. Hopelijk hoeft nu geen enkele afgevaardigde nog te zeggen dat men daar niks aan kan doen. Dat is belangrijk.

03.16 Egbert Lachaert (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, *the duty of the opposition is to oppose*. Volgens de ene zal de regering te veel gedaan hebben en volgens de andere te weinig. Voor ons is het een faire deal, waarbij wij vrijheid en autonomie teruggeven aan werkgevers en werknemers om het werk samen te organiseren. Velen doen hier alsof dat niets is. Maar ik heb over onze arbeidsdeal gelezen in internationale media. Hij heeft de pers gehaald in Spanje en in Italië. De manier waarop wij onze werkweek zullen indelen, en de vrijheid die wij geven aan werknemers en werkgevers om de arbeid te organiseren, was internationaal nieuws. In Vlaanderen doet men alsof dat niets betekent. Laten wij de realiteit in ogenschouw nemen, wij zetten hier forse stappen vooruit om de arbeidsmarkt te moderniseren.

Zijn wij er nu? Neen, natuurlijk niet. Collega's van de N-VA, u hebt gelijk, wij hebben nog dingen te doen, onder andere op het vlak van arbeidsongeschiktheid. Wij moeten dat doen samen met de Gewesten. Aansluitend bij

de verklaring van de collega van CD&V, ik verwacht ook dat de regionale minister (...)

03.17 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Mijnheer de minister, ik heb een oplossing voor u. Ik hou van proletariaat, ik heb iets tegen profitaat. Wij hebben al die jaren arbeid zo duur gemaakt dat het tijd wordt dat wij een en ander in solden aanbieden.

Beste communistische vrienden, ik heb niets tegen het leefloon en het minimumloon, onderaan de ladder. Ik heb wel iets tegen het feit dat alles afgeroomd wordt bij wie werkt, om alles onderaan de ladder te betalen. Daardoor wordt werken ontmoedigd.

Mijnheer de minister, de oplossing is heel eenvoudig – ik zeg het reeds twintig jaar tegen onze blauwe vrienden: maak een minimuminkomen van 15.000 euro. Voor die 15.000 euro maakt u een belastingvrije som van 15.000 euro. Dan is iedereen tevreden. De mensen zullen uit werken gaan en dus stijgt onderaan de ladder de koopkracht. Dat is een fantastische socialistische, communistische en zelfs liberale oplossing.

Doe eens iets, in plaats van (...)

03.18 Florence Reuter (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie.

Travailler, c'est s'émanciper. Travailler, c'est être libre, c'est être libre de travailler plus à certaines périodes de sa vie, plus de dix heures par jour si on en a envie. Travailler, c'est pouvoir construire sans que personne ne vous impose son projet de vie.

Si on arrive à 80 % de taux d'emploi, c'est 26 milliards pour l'État. C'est 26 milliards pour mener des politiques ambitieuses, diminuer la fiscalité, augmenter le pouvoir d'achat des citoyens. Si en plus, on arrive à trouver des mesures pour mieux concilier travail et famille, on a tout gagné.

Monsieur le ministre, je ne peux que vous inviter à tenir bon pour défendre ces mesures car c'est grâce à de telles mesures qu'on fera évoluer notre économie mais surtout notre société.

03.19 Cécile Cornet (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses.

Votre texte va maintenant être transmis aux partenaires sociaux. Nous aurons évidemment un débat sur la base de leurs avis mais, pour nous, deux enjeux sont essentiels. D'abord, le contrôle. Les formations doivent être mises en œuvre. Le droit du travail doit être respecté. Les travailleurs de plateformes doivent être entendus. Hier, on parlait d'entreprises, dans ma province, où les personnes apprennent leur heure de fin de journée au moment où elles arrivent. C'est illégal mais cela existe. L'inspection sociale doit être en capacité de contrôler. Elle doit être renforcée. C'est utile pour les entreprises d'être sur un pied d'égalité et c'est nécessaire pour les travailleurs.

Ensuite, il y a l'évaluation dans l'e-commerce. Comme vous l'avez dit, la mesure est temporaire et elle sera évaluée. L'évaluation est une bonne chose. C'est une occasion trop rare que nous avons en droit du travail de pouvoir contrôler la mise en œuvre réelle d'une mesure.

Nous, écologistes, nous voulons souligner les opportunités tout en vous assurant de notre grande vigilance (...)

03.20 Nathalie Muylle (CD&V): Mijnheer de minister, dank u voor uw antwoord. Het is goed dat u nog eens getoond hebt wat de regering toch verwezenlijkt heeft.

Collega's, ik hoor hier wat gelach, maar ik wil er toch nog eens op wijzen dat wij hier anderhalf jaar geleden ook stonden, met meer dan 1 miljoen tijdelijk werklozen. Toen ging de discussie hier over het behouden van jobs. Vandaag houden wij een andere discussie, een terechte discussie ook. Wij moeten die ook voeren.

Wat Vlaanderen van u vraagt, mijnheer de minister, zijn federale instrumenten om dingen te kunnen doen, om de werklozen te kunnen activeren, om de inactieven te kunnen activeren. Dat is wat mevrouw Crevits ook vraagt, collega's. Laten wij daar in de komende weken werk van maken, samen, want het is meer dan nodig.

03.21 Björn Anseeuw (N-VA): Mijnheer de minister, deze arbeidsdeal zal de krapte op de arbeidsmarkt niet oplossen. Dat heeft alles te maken met het hoge homeopathische gehalte van de activerende maatregelen. De spoeling is dermate dun dat wij er eigenlijk niets van kunnen verwachten. U wekt steevast de indruk dat er een tegenstelling bestaat tussen goede arbeidsvoorwaarden, wat ook onze bekommernis is, en activerende maatregelen. Maar dat is een valse tegenstelling, natuurlijk.

Terwijl de collega's zich op de borst kloppen dat dit een akkoord is dat bulkt van de vrijheid, bulkt het vooral van wantrouwen. Het recht op deconnectie, collega's van Open Vld, zal heel wat werknemers die vandaag wel de vrijheid hebben hun werk af te stemmen op hun privéleven in een keurslijf duwen waar zij eigenlijk niet thuishoren, waar zij eigenlijk niet willen inzitten.

Spanje en Italië, collega Lachaert, dat zijn leuke vakantiebestemmingen, maar zij kunnen echt geen voorbeeld zijn voor een arbeidsmarktbeleid dat ergens op lijkt.

Van deze arbeidsdeal, mijnheer de minister, wordt echt niemand beter.

03.22 Sophie Thémont (PS): Monsieur le ministre, c'est vrai que l'accord n'est pas parfait. C'est un compromis. C'est une négociation. Certaines mesures peuvent plaire ou déplaire. Moi aussi, certaines choses me dérangent: la semaine en quatre jours. Cela ira pour certains et cela doit rester un choix.

Mais une vraie avancée collective pour tous les travailleurs, c'est la réduction collective du temps de travail. C'est la position de mon parti; c'est celle que je défends et que je continuerai à défendre.

Quand on critique, il faut le faire avec honnêteté et je ne peux pas laisser dire des mensonges, madame Merckx. Non, les travailleurs de l'e-commerce ne devront pas travailler jusqu'à minuit sans sursalaire! Ce que vous dites n'est pas vrai! Osez-vous dire, dans les yeux des travailleurs, que leur sursalaire, c'est terminé! Vous aurez critiqué les travailleurs des plateformes en leur disant que c'est *peanuts*. On a obtenu des avancées. Et, vous, comme d'habitude, vous n'avez rien obtenu. Vous ne négociez pas et, quand arrive le moment, vous critiquez tout sans rien faire!

03.23 Peter De Roover (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw waarschuwing om niet terug te keren naar de 19de eeuw. Ik kan u geruststellen, dat willen wij niet, maar als ik sommige voorstellen van uw voorzitter hoor, dan zou de 19de eeuw al een stap vooruit zijn, want ik heb de indruk dat hij zelfs daar nog niet is aanbeland.

Wat uw goede samenwerking met de deelstaten betreft, citeer ik gewoon: "Deze arbeidsdeal bevat opnieuw geen enkel element om een asymmetrisch beleid te kunnen voeren. Nochtans heeft de Vlaamse arbeidsmarkt heel andere behoeften dan die van Wallonië of Brussel." Dat zegt minister Crevits, die zelf onrechtstreeks in uw coalitie zit, maar u laat haar in de kou staan. Indien Brussel en Wallonië dezelfde werkzaamheidsgraad hadden als Vlaanderen, dan had uw regering geen begrotingsproblemen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Samengevoegde vragen van

- Patrick Dewael aan Sophie Wilmès (VEM Buitenlandse en Europese Zaken) over "De uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie over Hongarije en Polen" (55002304P)

- Christophe Lacroix aan Sophie Wilmès (VEM Buitenlandse en Europese Zaken) over "De uitspraak van het HvJ-EU over de rechtsstaat in de Europese Unie" (55002320P)

04 Questions jointes de

- Patrick Dewael à Sophie Wilmès (VPM Affaires étrangères et européennes) sur "La décision de la Cour de justice de l'Union européenne sur la Hongrie et la Pologne" (55002304P)

- Christophe Lacroix à Sophie Wilmès (VPM Affaires étrangères et européennes) sur "La décision de la CJUE sur l'État de droit dans l'Union européenne" (55002320P)

04.01 Patrick Dewael (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, gisteren velde het Europees Hof van Justitie een heel belangrijke uitspraak over het rechtstaatsmechanisme.

Waarover gaat dat precies? Landen die de normen en waarden van de rechtstaat miskennen kunnen sancties oplopen. Dat is een richtlijn die de EU heeft uitgevaardigd en die gaat over belangrijke normen en waarden, zoals de gelijkheid van man en vrouw, het principe van de non-discriminatie, het respecteren van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht.

Wij weten hoe die principes in Polen en Hongarije regelmatig met voeten worden getreden. Wij weten dat in Polen sancties worden overwogen tegen magistraten die te Europa-minded zouden zijn. Wij weten dat in Hongarije openbare aanbestedingen soms bedoeld zijn om de vrienden van de vrienden te kunnen bevoordelen.

Het is belangrijk dat het Europese Hof van Justitie hier zegt: genoeg is genoeg. Landen die dat miskennen kunnen sancties krijgen.

De premier heeft in de Kamer ooit gezegd dat de EU geen cashmachine is waar men het geld van de EU komt binnenrijven om vervolgens de voeten te vegen aan de Europese waarden.

Daarom is het belangrijk dat de Europese Commissie nu snel optreedt en er geen tijd over laat gaan. Uitgerekend Hongarije zegt vandaag dat de uitspraak van het Europees Hof van Justitie een politieke uitspraak zou zijn. Men moet maar durven.

Mevrouw de minister, welke initiatieven zal onze regering ten opzichte van de Europese Commissie nemen om het arrest van het Europees Hof van Justitie met bekwame spoed uit te voeren?

04.02 Christophe Lacroix (PS): Madame la vice-première ministre, depuis hier, la Cour de justice de l'Union européenne fait souffler un vent de liberté sur toute l'Europe, qui rappelle fermement que cette Europe, constituée péniblement après la guerre sur un socle économique, sur un socle social, est également constituée, historiquement, sur un socle de valeurs communes et du rejet de la haine et de la différence, et incarne les valeurs humanistes les plus élevées.

De Bruxelles à Budapest, d'Athènes à Copenhague et de Paris à Varsovie, la Cour rappelle haut et fort que l'Union européenne est un espace de liberté, un espace de droit et de liberté. La Cour met en garde les États membres qui l'oublieraient, les États membres qui violeraient ces droits et ces libertés. Oui, la Commission européenne peut aujourd'hui sanctionner les capitales qui violent l'État de droit à la légère; oui, elle peut priver d'argent communautaire un État membre qui ne respecte pas les droits fondamentaux.

Chers collègues, la décision de la Cour hier n'est pas qu'un symbole, elle vaut son pesant d'or au sens propre comme au sens figuré. Elle donne un coup fatal, elle tue dans l'œuf "l'Europe à la carte": un État ne peut pas prendre que ce qui l'intéresse! On ne prend pas que les fonds structurels, la libre circulation des capitaux, le marché unique, en ne respectant pas la démocratie, en méprisant l'orientation sexuelle des citoyens et citoyennes d'Europe, en manipulant la justice, en assimilant l'homosexualité à la pédophilie, en empêchant les femmes de disposer de leur corps!

Hier, madame la ministre, la Justice a donné les clés à l'Union européenne pour frapper la Hongrie et la Pologne au portefeuille. Madame la ministre, je m'en réjouis, mais pouvez-vous nous en dire plus sur l'impact de cette décision? Comment la Belgique va-t-elle se positionner? Je vous remercie.

04.03 Sophie Wilmès, ministre: Madame la présidente, monsieur Dewael, monsieur Lacroix, le socle européen, ce sont nos valeurs, rien d'autre; le reste s'est construit après.

Il s'agit d'abord de nos valeurs dont l'État de droit fait partie, l'État de droit qui, en Europe, est une priorité essentielle et une constante en matière de politique européenne dans le cadre de laquelle la Belgique est très engagée. Le Règlement européen sur la conditionnalité pour la protection du budget fait partie des instruments nécessaires à sa protection.

Gecontesteerd door Hongarije en Polen, was het Hof van mening, ten eerste, dat het betrokken mechanisme wel degelijk is aangenomen op basis van een passende rechtsgrondslag en, ten tweede, dat het strookt met de procedure waarin artikel 7 van de verdragen voorziet en dat het de grenzen van de aan de Unie verleende bevoegdheden respecteert. Het belangrijkste is dat volgens het Hof de eerbiediging door de lidstaten van de fundamentele waarden van de EU de basis vormt voor het wederzijds vertrouwen en de onderlinge solidariteit. Dat standpunt hebben wij trouwens van in het begin ingenomen. De beslissing in dat arrest dat de geldigheid

en de wettigheid van dat belangrijk mechanisme waarborgt, verheugt mij dan ook. Het is van cruciaal belang om krachtig op te treden wanneer er sprake is van aanzienlijke of systematische schending van de rechtsstaat.

Comme vous le savez, la Belgique a plaidé à maintes reprises au Conseil pour encourager la Commission à recourir à ce mécanisme le plus vite possible si des cas concrets devaient être révélés. Nous réitérons cet appel aujourd'hui. Je le ferai encore moi-même, pas plus tard que la semaine prochaine lors du Conseil Affaires générales.

Hoewel de verordening tot doel heeft de belangen van de EU te beschermen, is ze gericht tegen schendingen van de rechtsstaat en is ze daardoor een zeer nuttige aanvulling op het institutionele arsenaal, zoals artikel 7 en de inbreukprocedure met betrekking tot de handhaving van de rechtsstaat in Europa. Ze maakt het mogelijk om een problematiek als discriminatie, overtreding van de rechtsstaat, aanval op persvrijheid of corruptie te vervolgen.

Je terminerai par une remarque au sujet de la loi hongroise contre les LGBTIQI. Vous savez que la Belgique a joué un rôle de porte-drapeau en entraînant dix-sept autres États membres pour condamner la Hongrie de manière extrêmement ferme pour cette loi qui est insupportable. Nous avons porté devant la Commission la volonté d'attaquer cette loi de front. La Commission européenne est gardienne des traités et a exigé que la Hongrie revienne sur cette loi. La Hongrie ne l'a pas fait et nous demandons maintenant qu'on aille au bout du processus. C'est ce que je ferai la semaine prochaine!

04.04 Patrick Dewael (Open Vld): Bedankt voor het heel duidelijke antwoord.

We moeten ook een en ander bekijken in de context van de verkiezingscampagne die stilaan op gang komt in Hongarije. Het is toch te zot voor woorden dat uitgerekend het land dat onder meer naar het Europees Hof van Justitie is gestapt en er ongelijk krijgt, vandaag zegt dat het Europees Hof zich bezondigt aan een politieke uitspraak. Dat zal ongetwijfeld deel uitmaken van het discours van Hongarije in de komende weken.

De middelen, dus de gelden die Europa ter beschikking stelt, vormen natuurlijk een ongemeen belangrijk wapen. De Europese Commissie moet snel optreden en onverwijld duidelijk maken dat die middelen niet worden uitgekeerd als de betreffende landen zich niet conformeren aan de waarden die wij belangrijk vinden.

04.05 Christophe Lacroix (PS): Madame la vice-première ministre, très sincèrement je vous remercie pour votre réponse, pour votre combat et pour votre assiduité dans ce combat. Je croyais que votre réponse allait être applaudie par l'ensemble des bancs de cette assemblée, car nous parlons bien d'une décision de justice qui incarne les valeurs humaines et humanistes, c'est-à-dire les valeurs intemporelles qui nous caractérisent, êtres humains que nous sommes. Malheureusement, pour des raisons obscures ou politiciennes, certains n'ont pas applaudi votre réponse dans cette assemblée et je le déplore, car la Belgique effectivement, à travers votre voix, celle de notre gouvernement et de cette coalition, a porté la voix de ceux qui réclament davantage de respect, davantage de libertés fondamentales. Nous avons obtenu une victoire mais évidemment, le combat est encore long. Je pense que nous allons y arriver tous ensemble. Encore merci pour votre action!

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

05 Question de Josy Arens à Georges Gilkinet (VPM Mobilité) sur "Le manque de personnel dans le rail"
(55002302P)

05 Vraag van Josy Arens aan Georges Gilkinet (VEM Mobiliteit) over "Het personeelstekort bij het spoor"
(55002302P)

05.01 Josy Arens (cdH): Madame la présidente, monsieur le ministre, voici quelques semaines, nous avons un débat en commission relatif à l'épuisement des cheminots. Ils ne cessent de vous le dire, mais vous ne les entendez pas! *Dir héiert se net!* L'inspection sociale avait dû intervenir pour forcer la SNCB à accorder ou rembourser des jours de compensations: 110 000 jours doivent en effet être récupérés par 8 000 cheminots – soit 13 jours par cheminot. C'est énorme!

Désormais, la SNCB ne veut même plus les laisser récupérer, mais les rembourser en espèces, faute de personnel. Or les cheminots sont épuisés et doivent pouvoir récupérer. La CSC-Transcom a annoncé hier le

lancement d'une vaste campagne de pétitions pour un recrutement massif dans nos chemins de fer.

En 2013, ils comptaient encore 34 703 équivalents temps plein; au 1er décembre 2021, ces derniers n'étaient plus que 27 602. En parallèle, le nombre de voyageurs a explosé: ils étaient 224 millions en 2010 et, heureusement, ils étaient plus de 30 millions en plus en 2019.

Monsieur le ministre, la CSC formule trois requêtes dans son document. Elle demande que le gouvernement inscrive dans le contrat de gestion actuellement en négociation des moyens humains à la hauteur des ambitions ferroviaires, que des moyens financiers importants soient alloués à la SNCB et à Infrabel dans ce but de recrutement et qu'ils soient correctement utilisés.

Monsieur le ministre, mes questions sont simples. Qu'allez-vous faire? Allez-vous tenir compte des recommandations de la CSC-Transcom? Quels moyens allez-vous libérer pour que les chemins de fer belges puissent engager du personnel en suffisance? Comment allez-vous en contrôler l'usage à destination du personnel?

05.02 Georges Gilkinet, ministre: Monsieur Arens, comme vous le savez, je me réjouis à chaque fois qu'on parle du train et de la mobilité ferroviaire dans cette assemblée plénière. Vous me donnez l'occasion de remercier le personnel, les cheminotes et les cheminots qui ont assumé les difficultés pendant le covid, qui ont réparé le réseau après les inondations, qui étaient aussi victimes du covid jusqu'il y a peu. Vous me demandiez si les trains suspendus étaient de retour. C'est le cas, et je m'en réjouis.

Je suis évidemment préoccupé par la situation en matière de personnel et je souhaite le meilleur pour nos sociétés ferroviaires. Pour cela, il faut différents ingrédients. Il faut une vision d'avenir. Nous y travaillons. C'est la vision 2040 dont nous parlions dans cette assemblée jeudi passé. Il faut de l'ambition. L'ambition du gouvernement est très claire. Nous voulons augmenter la part modale pour le transport des personnes de 8 à 15 %. Nous voulons doubler le volume de marchandises transportées par rail. Cette ambition doit se traduire dans des documents qui sont en cours de négociation (contrat de service public de la SNCB, contrat de performance d'Infrabel, masterplan pour le fret). Tout cela va conduire à avoir davantage de personnes, de recettes, de marchandises. Il faudra évidemment recruter du personnel.

Des recrutements sont en cours au niveau de la SNCB. Parfois des postes ouverts ne trouvent pas candidat. La pénurie de main-d'œuvre touche également la SNCB. J'envoie un appel à ceux qui nous écoutent. Ce sont des belles carrières avec un statut tout à fait positif. Il faut aussi une capacité à fidéliser les travailleurs, lutter pour plus de respect – la SNCB lance une campagne aujourd'hui à cet effet – et former les travailleurs. Je vous rappelle l'Infrabel Academy. Et il faut aussi des moyens. On a déjà dégagé 1,7 milliard d'euros de plus pour le rail. Les futurs contrats devront être accompagnés d'une trajectoire budgétaire sur laquelle je travaille.

Il faut de l'ambition pour le rail. Qui dit ambition pour le rail dit du personnel dans les trains car on ne peut pas faire rouler de train sans conducteur ou conductrice, accompagnateur ou accompagnatrice. Tout ce que nous faisons, nous le faisons aussi pour le personnel ferroviaire.

05.03 Josy Arens (cdH): Madame la présidente, je remercie le ministre pour ce qu'il vient de dire. Je ne dis pas pour ses réponses, mais pour ce qu'il vient de dire.

Monsieur le ministre, c'est vrai que vous avez de l'ambition. Vous présentez des documents qui sont ambitieux. Mais où sont les moyens, nom de Dieu? Où sont les moyens? C'est là que cela ne va plus!

Nous, cdH, nous exigeons des clauses sociales dans le contrat de gestion. Nous voulons aussi des moyens financiers dans tous les budgets d'exploitation pour recruter du personnel. Je compte sur vous et je suivrai de près ce dossier.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

06 Question de Sophie Rohonyi à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "Les quotas INAMI" (55002303P)

06 Vraag van Sophie Rohonyi aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "De RIZIV-quota" (55002303P)

06.01 **Sophie Rohonyi** (DéFI): Monsieur le ministre, la crise sanitaire nous l'a encore démontré, nous manquons de médecins. Or c'est précisément dans ce contexte que seule la moitié des étudiants francophones en médecine ou en dentisterie recevront leur précieux numéro INAMI à l'issue de leurs six années d'études.

Mercredi dernier, vous avez finalement accepté le report de votre projet de loi, ce qui nous laisse espérer une vraie concertation avec les Communautés et les étudiants. Toutefois, c'est finalement sous la pression et suite à une pétition – signée par près de 7 000 étudiants – ainsi qu'une manifestation devant votre cabinet que vous avez accepté de rencontrer les étudiants. Vous leur avez dit que vous étiez déterminé à faire passer votre projet de loi en dépit des négociations qui sont en cours.

Pour avoir été aux côtés des étudiants lors de cette manifestation, sachez qu'ils sont tout aussi déterminés à bloquer votre loi parce qu'ils sont en droit d'exercer le métier pour lequel ils ont tant étudié. En outre, les médecins qui sont aujourd'hui surchargés, épuisés et vieillissants ont besoin de renfort. Ce qui se joue aujourd'hui, c'est littéralement l'avenir de nos soins de santé!

Monsieur le ministre, pourquoi maintenez-vous cet article dans votre projet de loi? Que peut-on espérer de ces négociations à partir du moment où vous dites clairement que cet article n'est finalement "qu'un outil de pression et de chantage sur la Communauté Wallonie-Bruxelles"? Pourquoi renforcez-vous ces quotas INAMI alors qu'on sait qu'ils aggravent la pénurie de médecins, que vous avez vous-même reconnue? Si vous tenez tant à ces quotas, pourquoi tardez-vous à évaluer l'offre médicale en vue de les adapter aux besoins réels observés sur le terrain?

06.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Madame la députée, comme vous l'avez dit, des échanges de vues et des négociations sont en cours. Pour moi, il y a un triple objectif au cœur de ce débat dans le respect de l'accord du gouvernement.

Le premier objectif est une offre médicale mieux adaptée aux besoins et, comme on l'a dit, il faut prêter une attention particulière aux spécialités en pénurie. Je pense notamment aux médecins généralistes mais aussi aux psychiatres, par exemple. Les modèles mathématiques de la Commission de Planification fédérale sont déjà très précis et prennent en compte de nombreux paramètres et scénarios futurs. En outre, comme vous le savez, la création d'un organe interfédéral à propos duquel le gouvernement fédéral a donné son accord sur une note conceptuelle, il y a quelques jours, doit aussi garantir une meilleure coordination et un meilleur échange des données entre les différents niveaux de pouvoir.

Mon deuxième objectif est d'offrir une sécurité juridique aux étudiants. Nous devons éviter que des étudiants entament des études de médecine longues et exigeantes pour constater à la fin du parcours qu'ils n'ont pas accès à la profession médicale.

Mon troisième objectif est une planification réelle, donc une maîtrise réelle et transparente, de ce qu'on a convenu.

Voilà tout le problème du respect des quotas. Je veux résoudre ce problème des quotas en médecine, qui dure depuis plus d'un quart de siècle. Je veux le résoudre dans l'intérêt des patients, dans l'intérêt des étudiants et des médecins, non pas en multipliant les déclarations maintenant mais en cherchant une solution concrète. On y travaillera dans les jours à venir.

06.03 **Sophie Rohonyi** (DéFI): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse.

Lorsque vous dites qu'il faut éviter les déclarations en marge des négociations, je vous invite à lancer ce signal auprès de vos partenaires de la majorité. En effet, lorsqu'ils s'expriment dans la presse ou dans d'autres assemblées, ils n'hésitent pas à nous dire, la bouche en cœur, à quel point ils sont solidaires de ces étudiants alors que votre projet de loi est la conséquence directe de l'accord de gouvernement, qui prévoit un mécanisme

de responsabilisation en cas de non-respect des quotas INAMI.

Pour le reste, vous nous dites que vous voulez assurer une sécurité juridique aux étudiants, que vous reconnaissez qu'il y a une pénurie de médecins et, en même temps, que faites-vous? Vous cassez systématiquement la vocation des futurs médecins! Je n'ai donc qu'une seule demande à vous formuler de manière très claire, c'est de garantir à chaque étudiant qui termine ses études de médecine un numéro INAMI.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

07 **Samengevoegde vragen van**

- **Reccino Van Lommel aan Tinne Van der Straeten (Energie) over "De frontvorming van de werkgevers tegen de kernuitstap" (55002301P)**
- **Georges Dallemagne aan Tinne Van der Straeten (Energie) over "De kernuitstap" (55002305P)**
- **Benoît Piedboeuf aan Tinne Van der Straeten (Energie) over "De continuïteit van de energievoorziening" (55002314P)**
- **Leen Dierick aan Tinne Van der Straeten (Energie) over "De kernenergie" (55002315P)**
- **Kris Verduyck aan Tinne Van der Straeten (Energie) over "De kernuitstap" (55002317P)**
- **Bert Wollants aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De onenigheid over het regeringsbeleid inzake de kernuitstap" (55002318P)**
- **Kim Buyst aan Tinne Van der Straeten (Energie) over "De kernuitstap" (55002321P)**

07 **Questions jointes de**

- **Reccino Van Lommel à Tinne Van der Straeten (Énergie) sur "La formation d'un front des employeurs contre la sortie du nucléaire" (55002301P)**
- **Georges Dallemagne à Tinne Van der Straeten (Énergie) sur "La sortie du nucléaire" (55002305P)**
- **Benoît Piedboeuf à Tinne Van der Straeten (Énergie) sur "La sécurité d'approvisionnement énergétique" (55002314P)**
- **Leen Dierick à Tinne Van der Straeten (Énergie) sur "L'énergie nucléaire" (55002315P)**
- **Kris Verduyck à Tinne Van der Straeten (Énergie) sur "La sortie du nucléaire" (55002317P)**
- **Bert Wollants à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les dissensions concernant la politique du gouvernement en matière de sortie du nucléaire" (55002318P)**
- **Kim Buyst à Tinne Van der Straeten (Énergie) sur "La sortie du nucléaire" (55002321P)**

07.01 Reccino Van Lommel (VB): Mevrouw de voorzitter, mevrouw Van der Straeten, u beleeft turbulente tijden. Het begint warm te worden onder uw voeten. Dat doet me terugdenken aan het Agalevtijdperk. Nadat u reeds de gratie bij een meerderheid van de Vlamingen was verloren, verliest u nu ook de gratie bij heel wat wetenschappers en werkgeversorganisaties. Zij vinden dat een volledige kernuitstap ondoordacht en onverantwoord is. Alleen u vindt dat niet. Hoogmoed komt voor de val, mevrouw de minister. Zelfs uw eigen coalitiepartners beginnen afstand van u te nemen.

Weet u nog dat u het allemaal ging oplossen? Kijk waar we vandaag staan. Alle kerncentrales sluiten betekent meer energie importeren uit het buitenland, meer gascentrales die CO₂ uitstoten met onbetaalbare gasprijzen en de bevoorradingszekerheid die in het gedrang komt met dure energieprijzen.

Ik weet niet in welke wereld u leeft, maar dag na dag blijk ik opnieuw gelijk te krijgen. Men maakt brandhout van uw energiebeleid. Maandenlang lacht u elke vorm van kritiek weg en zegt u zelfs dat u uw slaap er niet voor laat. In de afgelopen twintig jaar heeft niemand het energiedossier deftig in handen genomen. Ook de N-VA niet, die hier vandaag komt pleiten voor een levensduurverlenging. Dat had allang beslist moeten zijn. Vandaag doet Vivaldi net hetzelfde.

Mevrouw de minister, in tijden waarin de mensen het moeilijk hebben om hun energiefactuur te betalen en waarin we weten dat de energiebehoefte alleen maar zal toenemen, is er geen ruimte voor groene experimenten. Hoe staat de regering tegenover de bezorgdheden van de verenigde werkgeversorganisaties? Gaat u de dogmatiek opzijzetten en de signalen eindelijk serieus nemen?

07.02 Georges Dallemagne (cdH): Madame la présidente, madame la ministre, la volonté que vous affichez, voici quelques mois, de sortir du nucléaire et donc d'arrêter les derniers réacteurs nucléaires en Belgique était, à l'époque, déjà absurde.

Aujourd'hui, après avoir entendu les scientifiques de l'université d'Anvers qui ont fait savoir à quel point cela aurait un impact sur la facture des ménages, sur le climat, sur notre sécurité d'approvisionnement, cela serait franchement irresponsable. Cela serait d'autant plus irresponsable que les fédérations patronales enfoncent le clou en déclarant que cela aurait également un impact grave sur notre économie. Cela serait d'autant plus irresponsable quand on voit les menaces d'invasion de l'Ukraine par la Russie. Quand je dis "menaces", c'est un euphémisme puisque des combats ont lieu depuis ce matin entre les séparatistes du Donbass et l'Ukraine. Cela aura forcément un impact sur le prix du gaz dont la hausse s'est déjà fait ressentir bien avant cette crise puisqu'on sait que le coût de notre facture énergétique résulte en grande partie de la manière dont les Russes jouent avec le robinet du gaz.

Aujourd'hui, la raison semble gagner quatre des sept partis qui composent la Vivaldi. Il est temps que la raison gagne l'ensemble du gouvernement, vous y compris, madame la ministre de l'Énergie, et que vous constatiez, enfin, qu'il faut faire de ce dossier une question d'intérêt général et pas une question idéologique, et qu'il faut prendre des décisions en fonction du bien-être des Belges, du climat, de la facture, de la nouvelle donne géopolitique et géostratégique.

Je compte sur vous pour que la raison occupe plus de place dans ce débat et pour que nous puissions avancer sans tarder car il est temps de savoir quel sera le mix énergétique, demain, en Belgique.

07.03 Benoît Piedboeuf (MR): Madame la présidente, madame la ministre, cette semaine, mercredi, la FEB, le Voka, l'Union wallonne et BECI parlaient d'une même voix pour évoquer la sécurité d'approvisionnement, le niveau des prix et les risques de multiplication des gaz à effet de serre. Ils se sont exprimés parce qu'ils sont dans la vie réelle. Ils n'ont pas fait de politique. Donc, contrairement à ce que M. De Roover prétend, je ne suis pas ici pour me disputer ni pour faire un coup politique, mais pour parler de la réalité.

Il y a eu un accord de gouvernement au mois de décembre. Une date est fixée: le 18 mars. Le 18 mars, un positionnement doit être pris. D'ici là, une série d'informations et d'évaluations doivent arriver. On a déjà eu l'avis de l'Agence fédérale de contrôle nucléaire. On attend celui concernant la centrale au gaz de Vilvoorde.

Mes questions sont simples, sans aucune polémique. Où en est-on à présent? Qu'est-ce qui a déjà été fait par rapport à cette date du 18 mars, dans un mois? Quelle réponse peut-on apporter aux fédérations patronales qui s'inquiètent? Quelles garanties pour la sécurité d'approvisionnement? C'est le nœud de la question. Comment va-t-on garantir des prix, tant aux ménages qu'aux entreprises? Comment va-t-on mettre en place de quoi les garantir? Finalement, le 18 mars, tiendra-t-on compte du contexte géopolitique qui fait évidemment peser sur notre approvisionnement toute une série de questions?

07.04 Leen Dierick (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, in het regeerakkoord wordt de kernuitstap herbevestigd. Dat is echter geen *golden ticket*. De bevoorradingszekerheid mag niet in het gedrang komen. De impact op de prijzen moet goed in kaart worden gebracht.

De huidige regering is zestien maanden bezig en heeft tal van goede maatregelen getroffen. Er zullen in de toekomst meer windmolens op zee kunnen worden gebouwd. Het CRM, dat nieuwe capaciteit moet aantrekken, is in uitvoering. De energienorm is een feit en er wordt gewerkt aan de hervorming van de energiefactuur.

Uiteraard heeft de wereld de voorbije zestien maanden niet stilgestaan. Het energielandschap is wereldwijd in volle transitie, ook in onze buurlanden. Nederland en Frankrijk willen de levensduur van kerncentrales verlengen en zij maken plannen, om nieuwe centrales te bouwen. De recente geopolitieke strubbelingen hebben er helaas voor gezorgd dat onze energiefactuur door het dak is gegaan en dat sommigen daaruit woekerwinsten halen. Niemand kon dat voorspellen, de huidige regering niet, maar ook de vorige regering niet.

Collega's, ondanks alle goede maatregelen van de huidige regering is er nog nooit zo een grote ongerustheid geweest bij onze burgers en bedrijven. Zij zijn ongerust over de betaalbaarheid van hun energiefactuur. Zij zijn ongerust of de lamp nog zal blijven branden, als alle kerncentrales sluiten.

Betaalbaarheid en bevoorradingszekerheid zijn ook voor de CD&V de voornaamste bekommernissen en zorgen. Het is net daarom dat de CD&V het heel belangrijk vindt dat zowel piste A als piste B grondig worden onderzocht. Ze moeten worden onderzocht zonder oogkleppen, zonder taboes en met alle recente gegevens

op tafel.

In maart 2022 zal de regering zich buigen over de kernuitstap. Mevrouw de minister, mijn vragen zijn dan ook heel eenvoudig.

Kan u bevestigen dat alle pistes op tafel worden gelegd, dat met alle nieuwe factoren rekening zal worden gehouden, dat er een duidelijk antwoord komt op de ongerustheid over de betaalbaarheid en de (...)

07.05 Kris Verduyckt (Vooruit): Mevrouw de minister, ik volg het debat met heel veel belangstelling maar ook met heel veel verbazing, want ik hoor veel slogans en simplistische redeneringen in dit complexe debat. Ik zou het bij de feiten willen houden.

Ten eerste, zijn de energieprijzen torenhoog in landen met en zonder kerncentrales. Overal zijn de prijzen torenhoog. Ten tweede, volstaat het openhouden van de twee oude kerncentrales niet om een oplossing te bieden voor onze bevoorradingszekerheid. Ten derde, voor de hardste roepers, de regering-Michel heeft niets gedaan om de kerncentrales open te houden of te sluiten. Erger nog, zij heeft deals gesloten met de uitbater die er vandaag voor zorgen dat wij niet kunnen raken aan de megawinsten van de kerncentrales, om ze in te zetten voor de gezinnen die het heel moeilijk hebben door de hoge facturen.

Het standpunt van Vooruit in dezen is niet veranderd. Wij hebben altijd gezegd dat er straks voldoende stroom zal moeten zijn en dat die stroom proper en vooral betaalbaar moet zijn. Als men ons ervan kan overtuigen dat het openhouden van de twee kerncentrales helpt voor de betaalbaarheid van de facturen, dan zal men in ons een bondgenoot vinden. Wij kiezen immers voor de goedkoopste optie, wij kiezen voor datgene waarvan de gezinnen vandaag wakker liggen, namelijk een oplossing voor de torenhoge energiefacturen. Zij liggen niet wakker van het debat over kernenergie, maar wel van de facturen. Uw straffe uitspraken zullen daar niets aan veranderen, mijnheer Wollants.

Mevrouw de minister, de regering heeft al heel wat maatregelen genomen om de energieprijzen enigszins te drukken. Er werd al voor 1,7 miljard euro aan maatregelen genomen. De btw op elektriciteit wordt tijdelijk verlaagd tot 6 %. U weet dat dit voor ons ook voor gas mocht gelden, maar het is een heel belangrijke maatregel. Ik vind het echter ook belangrijk dat wij kijken naar de overwinsten van ENGIE. Hoe zullen wij ervoor zorgen dat wij daarvan een deel kunnen teruggeven aan de gezinnen?

07.06 Bert Wollants (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, N-VA zegt al heel lang dat de kernuitstap een bijzonder slecht idee is. Met dat standpunt stonden wij oorspronkelijk helemaal alleen, maar steeds meer mensen zeggen nu dat er opnieuw over moet worden nagedacht. Burgers, bedrijven, de MR en nu zelfs de voorzitters van CD&V, Open Vld en Vooruit zetten de deur op een kier, want iedereen maakt zich zorgen over bevoorradingszekerheid, de duurzaamheid en de kostprijs van de gascentrales.

U moet eerlijk toegeven dat de gascentrales op milieuvlak een heel pak slechter scoren dan de kerncentrales. Niemand weet ook of het licht aan zal blijven, want niemand kan zeggen of uw gascentrales tijdig klaar zullen zijn. De cijfers van Elia wijzen er ondertussen ook op dat we met twee gascentrales wellicht ook niet zullen toekomen.

Minstens even belangrijk is dat wij weten dat de sluiting van de kerncentrales zorgt voor honderden miljoenen euro's bijkomend in de energiefactuur. Conner Rousseau vroeg om bewijzen op tafel voor die stelling. Hij hoeft maar uit te kiezen, want elke studie van het afgelopen jaar wijst erop dat de kernuitstap de facturen verhoogt. Dat is de waarheid.

Ik begrijp dat iedereen zich zorgen maakt, zeker met de hoge aardgasprijzen erbovenop. De geopolitieke situatie in Rusland voegt alleen maar onzekerheid toe, wat de facturen nog verder de hoogte in zal stuwen.

Mevrouw de minister, het is duidelijk dat een deel van de regering dat probleem wil aanpakken. De vraag luidt of ik hetzelfde kan horen bij de groene partijen. Als het gaat om de kostprijs zegt Groen: verwaarloosbaar. Als het gaat om bevoorradingszekerheid zegt Groen: verwaarloosbaar. Als het gaat om duurzaamheid zegt Groen: verwaarloosbaar. Dat is niet de weg voorwaarts (...)

07.07 Kim Buyst (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, collega's, wij dragen hier allemaal een grote verantwoordelijkheid. Niemand, veronderstel ik, wil de Belg zonder elektriciteit zetten. Niemand, daar ga ik van uit, wil de Belg nog meer voor zijn energie doen betalen. We begrijpen allemaal de bezorgdheden van de

bedrijven en van de burgers. Net om die reden werden in het regeerakkoord twee doelstellingen vooropgesteld en terecht: betaalbaarheid en bevoorradingszekerheid. Voldoende betaalbare en duurzame energie is het doel.

Daar heeft na twintig jaar stilstand, na twintig jaar talmen, na twintig jaar aarzelen de huidige regering een plan voor uitgewerkt. Steunmechanismen voor bevoorradingszekerheid? Check. Succesvolle veiling georganiseerd? In orde. Meer hernieuwbare energie op de Noordzee? Zijn we mee bezig.

Verschillende studies tonen vandaag aan dat de kernuitstap realistisch is. Zo zegt de studie van Elia dat de kernuitstap voor een hogere bevoorradingszekerheid zal zorgen dan het geval is in het scenario van de verlenging van twee kerncentrales. Zo zegt de studie van de universiteit van Gent dat de impact op de stroomprijs minimaal is. Integendeel, alle kerncentrales draaien vandaag en onze energieprijzen zijn de duurste ooit.

Leest u die rapporten eigenlijk ooit, collega's van de oppositie? Leest u de rapporten van Elia, van de CREG, van de UGent? Wie is er dogmatisch als men wetenschappelijke rapporten naast zich neerlegt en het eigen standpunt daarboven zet? De politieke keuze werd twintig jaar geleden gemaakt en er is een pijnlijke erfenis van twintig jaar stilstand, en die is niet min. Sindsdien heeft de technologische evolutie van hernieuwbare energie een vlucht genomen en moeten we vertrouwen hebben in het pad naar 100 % hernieuwbare energie. (...)

07.08 Minister **Tinne Van der Straeten**: Mevrouw de voorzitter, collega's, zekerheid en geen avonturen, dat waren de woorden die ik gisteren hoorde uit de mond van een van de werkgevers en dat is ook exact mijn antwoord vandaag. Zekerheid en geen avonturen. Dat betekent grondig en systematisch werken. Dat betekent ook dat we elk element van de context in overweging nemen en dat we niet aan cherrypicking doen of praten in slogans. Bevoorradingszekerheid, betaalbaarheid en duurzaamheid zijn niet gebaat bij avonturen of losse flodders.

De erfenis, na twintig jaar collectieve stilstand, waarmee wij in het halfroond nu worden geconfronteerd, is bijzonder pijnlijk. Ons land heeft vandaag het oudste productiepark. Wij hebben ook de duurste facturen van heel Europa, omdat wij twintig jaar lang niet gehandeld hebben. Het is een erfenis – dit werd reeds eerder in het halfroond gezegd – en de verantwoordelijken en de verantwoordelijke partijen zitten hier. De piekende prijzen vandaag zijn niet de schuld van de kernuitstap, maar wel van twintig jaar non-beleid en twintig jaar stilstand.

Collega's, naar het verleden kijken lost geen problemen op, integendeel. Naar de toekomst kijken en de zaak in handen pakken, telt echt. Hetgeen telt, is hetgeen vandaag gebeurt in de context van vandaag.

Er werden vandaag veel vragen gesteld over de situatie tussen Rusland en Oekraïne. Die situatie is niet nieuw. Sinds 2014 lopen de spanningen aan de grens op. Wat is daarvan de impact op de bevoorrading?

Vier procent van ons gas komt uit Rusland. Wij liggen immers strategisch. Wij hebben de importhaven van Zeebrugge en wij hebben pijpleidingen, 18 interconnecties. Van de volumes gas die ons land binnenkomen, hebben wij een derde zelf nodig. Daarom verzekert netbeheerder Fluxys dat er geen risico is op het vlak van bevoorrading.

En dan is er het aspect van de prijs. Driekwart van het gas wordt rechtstreeks geleverd aan de eindgebruiker voor verwarming of voor industriële toepassingen. De kernuitstap heeft hierop geen enkele impact. Niemand ontsnapt vandaag aan hoge prijzen, ook niet de landen die inzetten op kernenergie. Hoge prijzen alleen tot het conflict terugbrengen, is fout. Het volstaat daarvoor om over de grens te kijken. Frankrijk kent vandaag zijn nucleair horormoment. Wij hebben dat ook in 2018 meegemaakt. Het was toen crisis. Vandaag is het in Frankrijk ook crisis. Twintig procent van het Franse nucleaire park ligt stil, met een rechtstreeks effect op de elektriciteitsprijzen vandaag.

België in 2018 en Frankrijk vandaag, dat kan maar leiden tot één vaststelling, een vaststelling die we hier delen, namelijk dat we moeten werken aan een concrete vernieuwing van onze energie-infrastructuur. Centrales van 40 jaar oud zullen ons echt niet helpen. Ze zullen ons niet helpen voor lagere prijzen en ze zullen ons niet helpen voor zekerheid.

Die concrete duurzame vernieuwing van onze infrastructuur, daaraan werken we al een jaar en daarvan zijn

er al resultaten; zoals verschillende onder u ook hebben erkend.

C'est un itinéraire qui est suivi depuis ce 1er octobre, et ce chemin nous mènera jusqu'au 18 mars.

Wij hebben daarover duidelijke afspraken gemaakt in december. Die zijn wij minutieus aan het uitvoeren. De resultaten zijn er ook naar: er staan vandaag in ons land verschillende bedrijven klaar om te investeren in energie, om te investeren in bevoorradingszekerheid, om te investeren in betaalbaarheid, om te investeren in duurzaamheid. Dat is waar het hier over gaat.

Ik heb al eerder gezegd: mijn beleid moet saai zijn en moet voorspelbaar zijn. Waarom? Dat is om rust en zekerheid te creëren. Het zijn immers de onzekerheid in ons eigen land en de onzekerheid in het buitenland die zorgen voor de stijgende prijzen. Het energiebeleid heeft echt geen nood aan show. Het is geen spelletje. Het is echt een ernstige materie.

De conclusie is vandaag dan ook eenvoudig: de regering zal op 18 maart beslissen voor dat wat 100 % garantie geeft voor de bevoorrading en voor de betaalbaarheid, niet op basis van een mening, niet op basis van een facebookadvertentie en niet op basis van buikgevoel, maar wel op basis van cijfers, rapporten en studie.

Professionalisme is wat de burgers en de bedrijven van ons verwachten. Het is professionalisme, dat zij van mij en de regering zullen krijgen.

07.09 Reccino Van Lommel (VB): Mevrouw de minister, het is voor iedereen zo klaar als een klontje dat de levensduur van de twee jongste kerncentrales moet worden verlengd. Een meerderheid van de Vlamingen wil dat. Alle grote werkgeversorganisaties willen dat. Heel wat wetenschappelijke onderzoekers willen dat.

Toch doet u uw eigen zin en negeert u alle signalen. Zelfs uw eigen coalitiepartners laten u vallen als een baksteen en dan nog hebben de groenen het lef om respect te vragen.

Het wordt tijd dat u eens respect toont voor de wil van het volk, respect voor een betaalbare energiefactuur en bevoorradingszekerheid in de toekomst. De Vlaming heeft niet gekozen voor dit beleid. U zit in de zakken van de mensen. U hebt gefaald. Geef het toe en ga vandaag nog met ENGIE Electrabel samenzitten om de kerncentrales open te houden.

07.10 Georges Dallemagne (cdH): Madame la ministre, vous nous dites vouloir une politique énergétique qui soit basée sur l'ennui et la tranquillité. Eh bien, vous n'y parvenez pas! Depuis des semaines et des mois, nous assistons à des épisodes éprouvants, nous ne savons toujours pas quelle est la politique du gouvernement et nous restons dans l'incertitude jusqu'au cou.

Puisque vous plaidez pour que nous ne partions pas à l'aventure, vous devez vous rendre compte qu'il doit y avoir un avant et un après cette crise ukrainienne, cette menace de guerre aux frontières de l'Europe. Vous minimisez toujours la part de gaz dans l'approvisionnement de la Belgique, mais vous savez que nous sommes déjà massivement affectés par la politique énergétique de la Russie. Il doit en être tenu compte pour l'avenir.

Il importe que nous bénéficions d'un mix énergétique qui fasse diminuer notre part d'approvisionnement en gaz et que notre politique énergétique contribue à réduire la facture des ménages, en prenant la question climatique en considération. Vous devriez être la première à l'offensive sur cette question. (...)

07.11 Benoît Piedboeuf (MR): Madame la ministre, vous avez confirmé la date du 18 mars, qui est celle du rendez-vous fixé. Nous savons que nous avons besoin de sécurité, d'un prix prévisible et d'une indépendance énergétique. Nous attendons des données objectives.

Lao-Tseu a dit que le plus long chemin commençait par le premier pas. Nous savons que le chemin sera long. Vous avez posé le premier pas. S'il faut rectifier un peu la route, il faudra s'y atteler. Nous connaissons l'objectif final, mais il faut se confronter aux réalités. Il ne s'agit pas d'idéologie; les entreprises n'en font pas, car elles voient la réalité. Nous avons besoin de les sécuriser.

Le rendez-vous est fixé au 18 mars. Il faudra bien que le gouvernement prenne ses responsabilités au regard de ces enjeux de sécurité, de prix et d'indépendance énergétique. Je vous remercie de votre réponse.

07.12 Leen Dierick (CD&V): Mevrouw de minister, laat me duidelijk zijn: voor CD&V gaat de bevoorradingszekerheid en de betaalbaarheid hand in hand. Dat is altijd onze doelstelling geweest en dat zal altijd onze doelstelling blijven. Wij, de CD&V, flipfloppen daar niet in.

Net daarom is het voor ons heel belangrijk dat beide pistes worden onderzocht, zonder dogma's en met open blik naar alles wat rondom ons gebeurt. Er zijn tal van nieuwe elementen. Kijk maar rondom ons heen. Er zijn nieuwe elementen en ze moeten worden meegenomen in beide pistes die op tafel moeten liggen. Indien wij dat niet doen, kunnen wij geen eerlijke beslissing nemen.

Wij zijn er ons van bewust dat elke piste valkuilen heeft. Geen enkel scenario zal gemakkelijk zijn. Net daarom is het zo belangrijk dat zij goed op voorhand worden onderzocht.

Voor ons zijn er geen taboes, op geen enkel vlak. Kernenergie zal ook in de toekomst belangrijk blijven, ongeacht of wij alle centrales al dan niet sluiten. België is een topspeler op het vlak van kernenergie. Die topositie (...)

07.13 Kris Verduyckt (Vooruit): Mevrouw de voorzitter, ik kijk met veel plezier naar de felheid waarmee de debatten worden gevoerd. Had de vorige regering die felheid in het energiepact gestopt, dan had zij tijd gehad om de centrales te verlengen. Dat hebt u niet gedaan. Wat hebt u wel gedaan? U hebt akkoorden gemaakt over de overwinsten van de uitbater.

Mijnheer Wollants, u mag hier met cijfers goochelen. Ik zal u andere cijfers geven, die ook bestaan. Voor de Zweedse regering haalden wij meer dan een half miljard euro uit de overwinsten. Nu is dat ongeveer 150 miljoen euro. Wat denkt u dat mensen denken wanneer zij vandaag over die winsten lezen in de krant, terwijl zij hoge energiefacturen thuis toegestuurd krijgen? Dat is natuurlijk bijzonder pijnlijk.

Voor Vooruit is het belangrijkste in het dossier de betaalbaarheid. Op dat punt zullen wij het dossier blijven beoordelen.

07.14 Bert Wollants (N-VA): Mevrouw de minister, eerlijk gezegd, u hebt hier opnieuw bewezen hoe verslaafd Vivaldi aan de gaskraan is. U kiest daar voluit voor, waarmee we nog afhankelijker van Russisch gas worden. Dat is nu eenmaal de weg die u opgaat.

U fulmineert hier over een oud park van kerncentrales, maar tegelijkertijd betaalt u nog veel oudere vliegtuigmotoren om bij nood te draaien. Wat wilt u eigenlijk? Het grote probleem is dat elk obstakel in de energiesector door u wordt opgelost met de kernuitstap, de kernuitstap en als het kan ook nog de kernuitstap, mevrouw de minister.

07.15 Kim Buyst (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, u hebt het ook gezegd: de bezorgdheden van werkgevers en burgers zijn begrijpelijk. Ja, de geopolitieke situatie is een nieuw argument in het debat, maar is dat niet net een argument om voluit voor de ontwikkeling van hernieuwbare energie te gaan?

We hebben Poetin niet nodig om zonnepanelen op onze daken te leggen. Het is niet Poetin die de wind doet waaien voor onze windmolens. Het is wel Poetin die de leverancier is van ons uranium. Worden we niet net afhankelijk van Rusland als we alles bij het oude laten?

De uitdagingen in ons energiebeleid zijn te groot om cirkels te blijven draaien. Over de horde van de kernuitstap doen we al twintig jaar. De wetenschap en de bedrijven willen een overheid die hen steunt, die hen perspectief geeft en investeringszekerheid geeft. Ik roep elke fractie in dit halfroond op om (...)

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Vraag van Raoul Hedebouw aan Tinne Van der Straeten (Energie) over "De superwinsten van ENGIE" (55002308P)

08 Question de Raoul Hedebouw à Tinne Van der Straeten (Énergie) sur "Les surprofits d'ENGIE" (55002308P)

08.01 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, collega's, als hier één taboe is voor alle fracties, dan is het wel onze afhankelijkheid van ENGIE Electrabel. Het is de schuld van Poetin, het is de schuld van ons beleid, maar volgens alle traditionele partijen is het nooit de schuld van ENGIE Electrabel. Daar wordt niet over gesproken. Vandaag wordt er één vraag gesteld over de overwinsten van ENGIE Electrabel, 1 vraag op 25. Het volk mag het weten. U bent allemaal bang, want iedereen wacht op ENGIE Electrabel: voor kernenergie is het ENGIE Electrabel en voor gas is het ENGIE Electrabel. ENGIE Electrabel heeft iedereen in de pocket en daarom zwijgt iedereen hier. Dat is uw afhankelijkheid van ENGIE Electrabel.

Ons studiebureau heeft berekend hoeveel geld extra ENGIE Electrabel verdiend heeft. Uit onze berekening blijkt dat dat 800 miljoen euro was in 2021. Daarop werd gezegd dat het studiebureau van de PVDA populistisch is en dat die cijfers fout zijn. ENGIE Electrabel heeft twee dagen geleden de cijfers gegeven: het heeft 1 miljard euro overwinst uit de pocket van de werkende klasse gehaald en in de pocket van ENGIE Electrabel gestoken.

Et vous, vous vous en foutez complètement! On se tait, on se tait, c'est scandaleux! Ma question en tant que PTB-PVDA – le seul parti qui va la poser à la ministre aujourd'hui –, est celle-ci: madame la ministre, irez-vous chercher ce milliard d'euros pour permettre de diminuer la TVA de 21 % à 6 % sur les factures d'électricité des gens? C'est ça que le peuple veut savoir! Tout le reste, c'est du blablabla!

08.02 Minister Tinne Van der Straeten: Dames en heren Kamerleden, het energiebeleid is geen show, en voor dit soort van show heb ik zeker geen ticket gekocht.

Mijnheer Verduyck heeft me zojuist gevraagd hoe het zit met de overwinsten in de energiesector, want ik heb daarover een onderzoek gevraagd aan de CREG. Mijnheer Hedebouw, we komen elkaar hier vaak tegen. Maar ik ga ook naar de commissie en ik kan u verzekeren dat er geen commissievergadering voorbijgaat of die vraag wordt aan mij gesteld. U moet hier dus niet de flauwe plezant komen uithangen, het is een ernstige zaak.

De CREG heeft de overwinsten in de energiesector in kaart gebracht. Ze hebben dat gedaan in oktober en we hebben gevraagd om dat te actualiseren in november. Een aantal zaken is al bekend. Zo hebben onze windmolens op zee een pak minder middelen nodig voor ondersteuning: 177 miljoen euro minder in 2022 en 283 miljoen euro minder in 2023. De gascentrales boeken een theoretische winst en ik heb aan de CREG gevraagd wat dat in de praktijk betekent.

En dan wordt het interessant, de nucleaire winsten. Ja, in deze periode met hoge prijzen maken de kerncentrales meer winst. Alleen heeft de CREG dat cijfer bestempeld als confidentieel. Ik heb dan ook aan de CREG gevraagd dat te herbekijken en die cijfers wel openbaar te kunnen maken. Dat is ook in het algemeen belang. Waarom? Dan kunnen we kijken hoe we daarop kunnen reageren.

Ik doe vandaag geen loze beloftes, daar heeft niemand iets aan. Ik heb, om te beginnen, aan de CREG objectivering gevraagd, zodat we nadien aan concrete pistes en aan een juridisch sluitende oplossing kunnen werken (...)

08.03 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, u zegt aan de wereld dat die cijfers nog geheim zijn. Twee dagen geleden heeft ENGIE Electrabel die cijfers nochtans gewoon in de pers meegedeeld. 970 miljoen euro overwinsten, het staat gewoon in het jaarlijks rapport van ENGIE Electrabel.

U hebt gezegd dat we oplossingen zullen vinden voor de toekomst. U zegt dus dat we niet aan de overwinsten van vandaag zullen raken. Dat is erg. De miljoenen uit de zakken van onze werkende klasse gaan rechtstreeks naar ENGIE Electrabel, maar de politiek zegt: we kunnen daar niets aan doen. Dat is afhankelijkheid. Hier is er geen macht meer, heel de macht wordt gewoonweg aan één multinational gegeven, die alles voor ons beslist. (...)

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

La **présidente**: Ceci clôture les questions orales.

09 **Ordre du jour**

09 **Agenda**

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 16 février 2022, vous avez reçu un ordre du jour modifié pour la séance d'aujourd'hui.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 16 februari 2022 heeft u een gewijzigde agenda voor de vergadering van vandaag ontvangen.

Y a-t-il une observation à ce sujet? (*Non*)

Zijn er dienaangaande opmerkingen? (*Nee*)

En conséquence, l'ordre du jour est adopté.
Bijgevolg is de agenda aangenomen.

Propositions et projets de loi

Voorstellen en wetsontwerpen

10 **Proposition de résolution relative à la lutte contre la cyberfraude utilisant des mules bancaires (2043/1-6)**

10 **Voorstel van resolutie betreffende het bestrijden van cyberfraude via geldezels (2043/1-6)**

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Michael Freilich, Joy Donné.

Discussion

Bespreking

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2043/6)**

De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2043/6)**

La discussion est ouverte.

De bespreking is geopend.

10.01 **Wouter Vermeersch**, rapporteur: Mevrouw de voorzitter, ik heb de eer aan dit Parlement verslag uit te brengen over de resolutie inzake het bestrijden van cyberfraude via geldezels, ingediend door de collega's Freilich en Donné. Dit dossier werd besproken in de commissie voor Financiën in juni 2021, oktober 2021 en januari 2022.

De heer Freilich, de indiener, stelde dat cybercriminaliteit tijdens de coronacrisis een exponentiële groei heeft gekend. Eén van de meest voorkomende vormen van online fraude is phishing. Daarbij worden valse e-mails verstuurd met als doel gegevens te bemachtigen, om zo geld te kunnen ontfreemden. Soms worden mensen ook op andere manieren om de tuin geleid, namelijk via de telefoon, via valse sms'en of door middel van andere gewiekste truken.

Wat al die vormen van oplichting gemeen hebben, is dat zij de bedoeling hebben mensen geld afhandig te

maken. Om zelf niet betrappt te worden, bijvoorbeeld door het geld rechtstreeks op hun eigen rekening te laten overschrijven, gebruiken de oplichters zogenaamde geldezels of *money mules*. Dat zijn mensen die, meestal tegen vergoeding, hun bankrekening en/of bankkaart en pincode uitlenen. Vaak komen de geldezels uit kwetsbare groepen die met financiële problemen kampen. Ook gaat het soms om studenten. Het grote probleem van deze financiële constructie is dat vaak enkel de geldezel gevat kan worden en als enige veroordeeld wordt.

Dit voorstel van resolutie wil vooral een wettelijk kader uitwerken om het de financiële instellingen mogelijk te maken informatie over verdachte rekeningen en transacties uit te wisselen bij een vermoeden van witwassen van geld, zodat een mogelijk crimineel netwerk gemakkelijker kan worden opgerold.

Ik overloop even de reacties van de collega's daarop. Collega Dieter Vanbesien van Ecolo-Groen meende dat het voorliggende voorstel van resolutie een belangrijk probleem aankaart.

Collega Leysen van Open Vld steunde het feit dat er een initiatief wordt genomen ter bestrijding van de praktijk van geldezels.

Ikzelf benadrukte namens het Vlaams Belang dat de problematiek van cyberfraude uiteraard een belangrijk onderwerp is en dat de aanpak van deze cyberfraude een politieke topprioriteit zou moeten zijn.

Collega Piedboeuf van de MR sloot zich aan bij de collega's die het belang van de problematiek van cyberfraude en geldezels onderstreepten.

De heer Marco Van Hees van de PVDA-PTB meende dat het ook belangrijk is om de gegevensuitwisseling met administratieve organismen, zoals de Cel voor Financiële Informatieverwerking en de juridische instanties, te bevorderen.

Collega Steven Matheï van CD&V onderstreepte het belang van het voorstel van resolutie in de strijd tegen fraude.

Collega Matz van het cdH verwelkomde het voorstel van resolutie.

Collega Ahmed Laaouej van de PS vond het een interessant voorstel.

De commissie vroeg ook verschillende adviezen. Deze werden behandeld tijdens de vergadering van oktober 2021. De indiener, collega Freilich, stond stil bij een aantal adviezen. Hij stelde vast dat de Nationale Bank gewonnen was voor dit voorstel. Ook de CFI steunde de verzoeken in haar advies. Het College van procureurs-generaal formuleerde eveneens een advies, net als Febelfin en de minister van Financiën. Dat deed collega Freilich besluiten dat de meeste adviezen bijzonder positief waren over het voorliggende voorstel van resolutie. Vervolgens stelde de spreker een aantal amendementen op teneinde het voorstel van resolutie te verbeteren en verfijnen.

Ik heb zelf namens de Vlaams Belangfractie akte genomen van de grondige toelichting door de heer Freilich alsook van de positieve adviezen. Bovendien zijn er amendementen ter verbetering ingediend. Het Vlaams Belang heeft de vraag tot stemming dan ook gesteund. Onze fractie heeft toen aangekondigd dit voorstel van resolutie te zullen goedkeuren. In januari 2022 heeft het Vlaams Belang onderstreept dat de steun van onze fractie voor dit voorstel bleef gelden. We hebben er ook op gewezen dat de personen die als geldezel worden ingezet vaak jongeren en kwetsbare mensen zijn en dat het noodzakelijk is dat er duidelijke maatregelen worden ontwikkeld om dit fenomeen te bekampen, zoals ook gevraagd in dit voorstel van resolutie. Dat heeft er uiteindelijk voor gezorgd dat het hele voorstel unaniem werd goedgekeurd in de commissie voor Financiën en Begroting.

10.02 Michael Freilich (N-VA): Mevrouw de voorzitter, geachte collega's, men heeft het vandaag heel goed samengevat. Toch zal ik proberen een en ander nog eens te kaderen. Waarover gaat het?

Men kan geen krant openslaan of een tv-journaal bekijken, of er wordt bericht over een cyberaanval. Het phishingprobleem wordt alsmaar groter. Afgelopen week leerden we van het BIPT en het CCB dat er honderdduizenden zogenaamde robocalls worden uitgestuurd. Daarbij krijgt men een telefoon die de toehoorder doorverwijst naar een callcenter in het buitenland dat allerlei vragen stelt om aan gegevens te komen. Wie van u heeft er nog nooit een sms ontvangen met de vraag om een bedrag te storten aan de FOD

Financiën voor een openstaande schuld? Wie heeft er nog geen sms gekregen van de post of de douane dat er een pakje is toegekomen? Jammer genoeg zijn er ook elke dag gevallen van sms-phishing of smishing. Ook het aantal slachtoffers stijgt exponentieel. Daar moeten we iets aan doen.

Om die reden ben ik blij hier vandaag daarover een voorstel van resolutie in het Parlement te kunnen bespreken en straks ook goed te keuren. Ik heb getracht te begrijpen waar de problemen zich situeren, welke mechanismen erachter schuilgaan en hoe we daar iets aan kunnen doen. Een van de oorzaken waarom het probleem niet kan worden opgelost, is dat banken die een vermoeden hebben dat een bepaalde rekening wordt gebruikt door *money mules* of geldezels, de mensen die daarachter zitten, hun informatie niet kunnen delen. Wat is een geldezel? Wie is een geldezel? De criminelen zijn slim genoeg om slachtoffers niet rechtstreeks via het eigen bankrekeningnummer geld af te troggelen of hen te bestellen, want zo kan men immers heel snel achterhalen wie daarachter zit. Dus wat doen de criminelen? Zij gaan op zoek naar personen die ze gemakkelijk kunnen uitbuiten, jongeren, sociaal zwakkeren, en beloven hun een deal waarbij die een commissie krijgen in ruil voor elke betaling die via hun rekening gebeurt voor hun zogezegde nieuwe handelszaak. Of ze houden hen voor dat ze vooralsnog zelf geen bankrekeningnummer hebben, omdat het even duurt eer ze een rekening kunnen openen, en vragen het bankrekeningnummer voor een maand te leen.

Er wordt 1.000 euro voor betaald als de bankkaart een tijdje ontleend mag worden. Spijtig genoeg zien wij dat heel veel jongeren daarvoor vatbaar zijn, of ook mensen die aan lagerwal zijn geraakt of aan de drugs zitten.

Het drama van het systeem van geldezels is dat er twee slachtoffers worden gemaakt, in eerste instantie de slachtoffers die hun gestort geld kwijt zijn, maar ook de geldezel zelf, die heel vaak gevat wordt. Het is immers niet moeilijk om te achterhalen wie erachter zit. Dan begint het drama voor de geldezel en zijn gezin. Ouders verklaren dat zij niet wisten dat hun zoon of dochter, 15 of 16 jaar, daarmee überhaupt bezig was. De jongere beseft plots ook wat er is gebeurd, waar hij aan heeft meegewerkt.

De criminelen zelf blijven buiten schot. Zij gebruiken de rekening van de geldezels. Iemand stort daar geld op, nadat hem allerlei dingen werden beloofd. De geldezel heeft geen controle meer over zijn rekening, aangezien de crimineel over de bankkaart beschikt. De crimineel haalt het geld direct cash uit de bankautomaat of versluist het geld heel snel naar het buitenland.

Met Febelfin hebben we besproken hoe we dat fenomeen kunnen aanpakken. Als vermoed wordt dat een bankrekening gebruikt wordt door een geldezel, moeten ook andere banken daarover geïnformeerd worden. Als er nog betalingen toekomen vanaf de rekening van die geldezel, dan mogen die bedragen niet meer doorgestort worden, aangezien niet gegarandeerd kan worden dat het geld niet snel foetsie is. De strenge GDPR-richtlijnen laten niet toe om informatie ter zake te delen met andere banken, want dan riskeren de banken vervolging. Nochtans bestaat er in Nederland een *early risk warning system*.

Waarom kan het daar wel en hier niet? Daarom betreft een van de belangrijkste vragen in het voorstel van resolutie de uitwerking van een wettelijk kader voor een dergelijk systeem.

De twaalfal gevraagde adviezen waren unaniem positief. Ik citeer uit het advies van Febelfin: "Febelfin is al jaren vragende partij voor de uitwerking van een *risk warning system*. Zulke regeling is een onontbeerlijke steun om de strijd tegen cyberfraude met succes te voeren". Eenzelfde geluid horen wij bij de Nationale Bank van België: "Bijgevolg is de bank principieel voorstander van een kader waarin financiële instellingen fraudegerelateerde informatie met elkaar kunnen uitwisselen, met als doel cyberfraude en in het bijzonder phishing en het fenomeen *money mules* terug te dringen". Bij de Nationale Bank beseft men dus ook dat men zich niet altijd achter de hele grote paraplu van de GDPR en de privacy kan verschuilen.

Ook de minister van Financiën was positief. Over het eerste punt, samenwerken met andere landen en best practices uitwisselen, lees ik: "De minister is het ermee eens dat voorbeelden van goede praktijken uit het buitenland als inspiratie kunnen dienen voor verdere maatregelen in België". Over het tweede punt staat er: "De minister ziet er een meerwaarde in". Op het derde punt over de uitwerking van het kader staat te lezen: "De minister kan er bijgevolg mee akkoord gaan dat de wenselijkheid en de haalbaarheid wordt onderzocht om zo'n kader te creëren dat financiële instellingen toelaat om onderling informatie te delen.

Op het advies van de minister van Justitie, de heer Van Quickenborne, hebben we iets langer moeten wachten. Ik citeer: "Het is duidelijk dat onze veiligheidsdiensten zich moeten aanpassen aan het feit dat criminaliteit zich verplaatst van de fysieke wereld naar de virtuele wereld. Een van de maatregelen die we voor ogen hebben, is het wettelijk kader uitwerken dat het mogelijk maakt voor instellingen om bepaalde informatie met elkaar uit

te wisselen, onder meer over gekende *money mules*".

Algemeen zie ik een brede steun, zowel bij de ministers als bij de gevraagde adviesverstrekkers, om hier iets aan te doen. Een resolutie in het Parlement is een verzoek aan de regering om dit serieus te nemen, om daar werk van te maken, om niet langer te talmen, om dit niet op de lange baan te schuiven. Hopelijk zal de minister ons volgen. Er is een positief advies op het idee. Nu kan het Parlement een belangrijk signaal geven door te zeggen dat het daarachter staat.

Er zijn een aantal zaken waarin het Parlement toch kan samenwerken. Het gebeurt niet zo vaak en dit is een van deze uitzonderingen. Ik ben dan ook heel vereerd en blij dat de collega's dit steunen. Af en toe kunnen we wel samenwerken. In de commissie werd deze resolutie unaniem gesteund. Dat is in deze tijd van politieke polarisatie toch bijzonder. Dit is een belangrijk signaal naar de bevolking dat dit soort problemen belangrijk is voor ons allemaal. We willen het allemaal kunnen aanpakken. We willen aantonen dat we de mensen die het slachtoffer worden van phishing en cyberfraude hebben gehoord. Dat doen we vandaag door opnieuw unaniem te zeggen wat er moet komen. We willen aantonen dat we de jongeren en de kwetsbaren die mee het slachtoffer worden van de criminelen niet in de kou laten staan. Ook die mensen zullen we ondersteunen en helpen.

Dit is een resolutie. In de toekomst kunnen we hopelijk wetsvoorstellen over de partijgrenzen heen goedkeuren, specifiek rond de problematiek van cyberfraude. Er komt een wetsvoorstel aan over de IBAN-naamcontrole. Ook daar zie ik veel steun. De IBAN-naamcontrole is een volgende stap. Als je geld overmaakt van een rekening naar een andere rekening, maar je schrijft er een naam op, weet je nooit met zekerheid wie erachter schuilt. In het buitenland is zo'n IBAN-naamcontrole een heel makkelijk en efficiënt middel om fraude tegen te gaan. In Groot-Brittannië is er 80 % minder fraude en in Nederland 84 %. Als men een overschrijving wil doen naar iemand en het rekeningnummer komt niet overeen met de naam, dan krijgt men daar een waarschuwing van. Dat is de volgende stap die er zit aan te komen.

Ik hoop dat de positieve stap van vandaag waarbij het Parlement unaniem paal en perk wil stellen aan cyberfraude, in de toekomst ook mogelijk zal zijn. Er zijn ideologische verschillen tussen rechts en links over een aantal onderwerpen. Ik begrijp dat wij daar elk onze rol moeten spelen, maar soms kunnen wij allemaal samenkomen. Dat doen wij vandaag. Daar wordt de burger, maar eigenlijk ook de politiek beter van. Zo toont de politiek aan iedereen dat er kan worden samengewerkt rond belangrijke onderwerpen. Ik dank u dan ook voor de steun.

10.03 Benoît Piedboeuf (MR): Madame la présidente, je serai bref puisque tout à déjà été dit.

La proposition de résolution qui a été déposée par nos collègues est une bonne proposition. Nous l'avons d'ailleurs défendue. En effet, le phénomène des mules bancaires est un phénomène exponentiel qui met beaucoup de gens en difficulté. Je pense ici en particulier aux personnes plus faibles financièrement ou qui ne sont pas suffisamment attentives aux risques qu'elles prennent.

Des mesures ont été prises aux Pays-Bas qui est notre pays voisin. Il est important de s'inspirer des bonnes pratiques.

La proposition de résolution à l'examen vise à encourager le gouvernement à suivre ces bonnes pratiques et à développer la sécurité par rapport à ce risque que l'on fait courir à une population plus faible.

Nous allons donc soutenir cette proposition de résolution qui a été adoptée à l'unanimité en commission.

10.04 Steven Matheï (CD&V): Mevrouw de voorzitter, deze resolutie heeft de verdienste de actuele problematiek van de geldezels in de kijker te zetten. Het feit dat mensen, vaak ongewild, worden ingeschakeld in een criminele keten, kadert natuurlijk in een exponentiële groei van de cybercriminaliteit in de voorbije maanden en jaren. De focus van de voorliggende resolutie ligt dan ook op de geldezels, die als tussenpersonen fungeren.

CD&V ondersteunt de aanpak tegen het misbruik van geldezels en steunt ook elk initiatief, om de problematiek extra onder de aandacht te brengen. Dat doet de voorliggende resolutie. Zij pleit voor een structurele aanpak. Zij wil leren uit praktijken uit het buitenland en bekijken of nagaan of eventuele wetgevende initiatieven wenselijk zijn, zoals de Nationale Bank van België in het advies ook heeft aangegeven.

Ik zou graag twee aandachtspunten willen toevoegen.

Een eerste punt is dat wij moeten oppassen, wanneer wij initiatieven nemen, om te vermijden dat nieuwe parallelle structuren ontstaan. Wij moeten vooral gebruikmaken van de mogelijkheden die er reeds zijn. Bijvoorbeeld, sinds vorige zomer is op initiatief van de minister van Financiën een overlegplatform opgezet voor de samenwerking in de strijd tegen witwaspraktijken, waarbij alle partners, zijnde Febelfin, de verzekeringssector, de CFI, de FSMA en de Nationale Bank van België, samenwerken, om de strijd tegen witwassen aan te gaan en kort op de bal te spelen.

Een tweede punt dat ik zou willen toevoegen, is dat onze partij aandacht vraagt voor internetfraude in het algemeen. Vriendschapsfraude bijvoorbeeld gaat nog iets verder, maar kadert ook in die cybercriminaliteit. Mevrouw Leen Dierick heeft de bevoegde ministers al meermaals daarover bevraagd. Wij hebben ook een resolutie over internetfraude in het algemeen klaar, waarvan wij hopen dat ook zij in de komende weken kan worden behandeld en systematisch goedgekeurd in de Kamer.

Wij ondersteunen de voorliggende resolutie en het huidige initiatief echter ten volle. Wij zullen ze straks dan ook goedkeuren.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion est close.
De bespreking is gesloten.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Le vote sur la proposition aura lieu ultérieurement.
De stemming over het voorstel zal later plaatsvinden.

11 Proposition de loi portant des dispositions diverses en faveur du patient en ce qui concerne l'accès aux données de santé et la représentation, en matière de dispositifs médicaux et en ce qui concerne le matériel corporel humain et les embryons et gamètes (112/1-11)

11 Wetsvoorstel houdende diverse bepalingen ten gunste van de patiënt inzake toegang tot gezondheidsgegevens en vertegenwoordiging, betreffende de medische hulpmiddelen en betreffende menselijk lichaamsmateriaal en embryo's en gameten (112/1-11)

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Robby De Caluwé, Egbert Lachaert.

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

De verslaggeefster, mevrouw Gijbels, verwijst naar het schriftelijke verslag.

11.01 Kathleen Depoorter (N-VA): Mevrouw de voorzitter, collega's, dit wetsvoorstel heeft een serieuze voorgeschiedenis. Er is al veel aan veranderd, het is ook verslankt na de hoorzittingen en het grondige commissiewerk.

We zullen het voorstel van collega De Caluwé steunen. We willen daarbij onderstrepen dat ons land op het

vlak van gezondheidszorg en biotechnologische en farmaceutische innovatie een voorloper is. We wensen dat dit zo blijft. Onderzoek en ontwikkeling zijn zeer belangrijk, zeker in de Vlaamse *pharma valley*, waar duizenden mensen tewerkgesteld zijn.

Een betere werking van de biobanken en een soepelere wettelijke regeling voor artificieel en geëxtraheerd materiaal moet ervoor zorgen dat die R&D klaar is voor de toekomst, en voor nog meer innovatie in onze regio's.

Onze fractie staat achter het voorstel om de evolutie in deze innovatieve wereld verder te steunen. Initieel stond in het voorstel ook een dotatie voor de koepelorganisatie van zeldzame ziektes. Dat is er ondertussen uitgehaald. We staan nu aan de vooravond van de week van de zeldzame ziektes. Het is dus belangrijk dat deze wet wordt goedgekeurd omdat klinisch onderzoek ontzettend belangrijk is om de innovatie rond zeldzame ziektes te begeleiden.

Hoewel wij vinden dat de regering op het vlak van zeldzame ziekten absoluut nog niet de stappen heeft ondernomen die noodzakelijk zijn en dat soepelheid in de toegang tot geneesmiddelen voor zeldzame ziekten nog niet door de regering is aangepakt, vinden wij het heel belangrijk, en een beetje symbolisch, dat wij nu dit wetsvoorstel goedkeuren waarmee wij het onderzoek zullen faciliteren.

Dit wetsvoorstel zal ook het grote belang van medische hulpmiddelen en het evalueren ervan voor de toekomst vastleggen. Wij hebben in de coronacrisis gezien dat medische hulpmiddelen ontzettend belangrijk zijn. Dat was uiteraard al geweten in de wetenschappelijke wereld, maar wij zijn nu allemaal met de neus op de feiten gedrukt. De hele wetgeving over de medische hulpmiddelen moet correct verlopen.

Dit wetsvoorstel zal ervoor zorgen dat er een nieuwe adviesraad wordt opgericht binnen het FAGG. Collega's, wij zullen ook dat steunen.

Ik maak wel even de kanttekening die wij in de commissie voor Gezondheid al vaker hebben gemaakt. Vooraleer een bepaalde organisatie te verrijken of aan te dikken met nieuwe adviesraden, is het toch belangrijk dat die organisatie optimaal werkt. Als dat niet het geval is, moet een audit plaatsvinden. Dat is hier vooralsnog niet gebeurd, dus ik doe bij dezen een oproep aan de regering om daarin zeker nog te voorzien.

Wat het menselijk lichaamsmateriaal betreft, wordt het huidige regime opgesplitst in een basisregime en in een lichter regime dat kan worden gebruikt voor onderzoek en ontwikkeling. In de hoorzittingen hebben de actoren van het veld erop gewezen dat het basisregime lichter en meer hanteerbaar gemaakt moest worden, zeker wanneer de genetische tracerings niet meer kan gebeuren.

Wat ook wordt meegenomen in het wetsvoorstel, is de link met de medische begeleiding voor voortplanting en aanwending van embryo's en gameten. Ook hier wordt een aanpassing aan de maatschappelijke evolutie meegenomen, namelijk inzake een aantal onduidelijkheden en interpretaties wat betreft gezinnen die aan medisch begeleide voortplanting wensen of moeten doen, zodat zij geen problemen ondervinden. Ook dat is dus een aanpassing aan de toekomst. Met het wetsvoorstel willen wij dus onze blik naar de toekomst richten en, zoals gezegd, steunen wij het dan ook.

11.02 Dominiek Snelpe (VB): Mevrouw de voorzitter, collega's, het voorliggende wetsvoorstel heeft inderdaad een lange weg afgelegd. Er werd een hoorzitting aan gewijd en er werden diverse adviezen gevraagd. Gelukkig maar, want uiteindelijk werd nog heel wat gesleuteld aan het voorstel via amendementen van de meerderheid. Jammer genoeg werden onze amendementen niet goedgekeurd. Dat zou het document echter alleen maar ten goede gekomen zijn.

Het wetsvoorstel houdende diverse bepalingen ten gunste van de patiënt inzake de toegang tot gezondheidsgegevens en vertegenwoordiging, betreffende de medische hulpmiddelen en betreffende menselijke lichaamsmateriaal en embryo's en gameten werd uiteindelijk het wetsvoorstel houdende bepalingen betreffende menselijk lichaamsmateriaal en embryo's en gameten.

Bepaalde punten die in de commissie werden aangehaald, zijn inderdaad verholpen door de amendementen van de meerderheid, in lijn met de opmerkingen van de Raad van State.

Ik wil mijn spreektijd gebruiken om de amendementen van het Vlaams Belang toe te lichten, die wij opnieuw

indienen.

Met ons eerste amendement willen wij hoofdstuk 2, artikel 2.5, aanvullen met de woorden: "met uitzondering van buiten het menselijk lichaam aangemaakte of gekweekte embryo's". Volgens artikel 2.1, van de wet van 19 december 2008 inzake het verkrijgen en het gebruik van menselijk lichaamsmateriaal met het oog op de geneeskundige toepassing op de mens of het wetenschappelijk onderzoek, vallen embryo's onder de definitie van menselijk lichaamsmateriaal. Bijvoorbeeld in het kader van de medisch begeleide voortplanting worden embryo's ook buiten het menselijk lichaam aangemaakt, in vitro. Aangezien dat toch ethische consequenties heeft, wensen wij de embryo's die in vitro aangemaakt of gekweekt worden buiten deze toepassing te houden. Dat was ons eerste amendement.

Met ons tweede amendement willen wij hoofdstuk 2, artikel 3, laatste lid schrappen. Ik sprak daarnet reeds over de ethische implicaties en ook hier wil ik er toch op wijzen dat bij dergelijke wetteksten de ethische problematiek niet uit het oog verloren mag worden. Als wij spreken over embryo's, spreken wij over menselijk leven. Daarmee mag en kan er niet lichtzinnig omgegaan worden. De uitbreiding tot andere soorten menselijk lichaamsmateriaal overlaten aan de Koning, met andere woorden aan de regering, lijkt ons, ten eerste, een niet nader bepaalde uitbreiding. Er staat immers niet bij wat die uitbreiding precies inhoudt. Ten tweede, is het onbegrijpelijk dat het Parlement bij zulke belangrijke beslissingen buitenspel gezet zou worden. Over dergelijke ethische thema's zou minstens een ernstig debat moeten kunnen worden gevoerd in het Parlement. Met ons amendement willen wij de zekerheid van een parlementair debat inbouwen, voorafgaand aan een eventuele uitbreiding.

Ons derde amendement wil aan hoofdstuk 2, artikel 16, een nieuw tweede lid toevoegen. Volgens het wetsontwerp moeten onderzoeksprojecten met artificieel of geëxtraheerd materiaal niet meer goedgekeurd worden door een ethisch comité. Wel moet het project aan een ethisch comité worden voorgelegd. Indien het comité binnen de 28 dagen geen bezwaar maakt, kan het onderzoek worden aangevat.

De voorlegging van elk onderzoeksproject aan een ethisch comité is van essentieel belang om een minimale maatschappelijke controle op onderzoeksprojecten met artificieel of geëxtraheerd materiaal te garanderen. Daarom moet volgens ons de niet-voorlegging van een onderzoeksproject strafbaar worden gesteld, net zoals dat nu reeds het geval is voor de niet-voorlegging van een onderzoeksproject met niet-artificieel of niet-geëxtraheerd menselijk lichaamsmateriaal. Het feit dat het artificieel menselijk lichaamsmateriaal niet meer aan een biobank gebonden is, lijkt ons ook geen goed idee. Aan een biobank is immers een ethische commissie verbonden, die verplicht moet worden geraadpleegd. Door dit voorstel kan het artificieel menselijk lichaamsmateriaal bekomen worden bij een andere instantie dan een biobank, bijvoorbeeld een bedrijf.

Verder bepaalt het wetsvoorstel dat artikel 8, § 2, van de wet op menselijk lichaamsmateriaal niet van toepassing is voor onderzoek met artificieel materiaal. Dat heeft onder andere tot gevolg dat het artificieel materiaal niet meer moet worden overgedragen aan een biobank. Wanneer het artificieel materiaal door om het even welk privélaboratorium kan worden bewaard en dus niet meer door een biobank, rijst de vraag aan welk ethisch comité het voorgenomen wetenschappelijk onderzoeksproject zal moeten worden voorgelegd.

Afgezien van de vraag aan welk ethisch comité het onderzoeksproject moet worden voorgelegd, bestaat er een reëel risico dat het onderzoeksproject aan geen enkel ethisch comité meer wordt voorgelegd. Als het artificieel materiaal bij een privébedrijf kan worden verkregen en niet meer bij een biobank moet worden bewaard, weet uiteindelijk immers niemand nog wie welk artificieel materiaal bezit. Vandaar het amendement.

Collega's, ik hoop dat u het amendement hier ter zitting zal goedkeuren. Ik geef nog even een bedenking mee. Als het gaat om menselijk leven en dus over gevoelige ethische materie, laten we dan vooral voor ogen houden dat niet alles wat technisch mogelijk is ook moreel wenselijk is.

11.03 Robby De Caluwé (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, collega's, ons land kent een toch wel uniek ecosysteem voor onderzoek en ontwikkeling, waarbij ziekenhuizen, wetenschappelijke instellingen en farmaceutische en biotechnische bedrijven zijn betrokken. We staan in Europa aan de top wat betreft investeringen in onderzoek en ontwikkeling en op de derde plaats op het vlak van klinische proeven. Als we die koppositie willen behouden, dan moeten wij onze regelgeving aantrekkelijk houden voor het verrichten van klinisch onderzoek en moeten we beschikken over een soepel maar correct regime voor het gebruik van menselijk lichaamsmateriaal. Menselijk lichaamsmateriaal is het werkmateriaal bij wetenschappelijk onderzoek om de werking van het menselijk lichaam, aandoeningen en de werking van geneesmiddelen beter

te begrijpen.

Het werkveld signaleerde dat het huidige regime niet meer werkbaar was op het vlak van de uitwisseling en de registratie van verschillende stalen lichaamsmateriaal. De definitie van menselijk lichaamsmateriaal was dermate ruim dat elk derivaat en elk staal onttrokken aan menselijk lichaamsmateriaal onder het toepassingsgebied van de wet inzake menselijk lichaamsmateriaal viel. Dat bemoeilijkt niet alleen de toegang tot bepaalde commerciële stamcellijnen, het zorgde ook voor een enorme administratieve overlast voor de biobanken. Met andere woorden, de huidige wetgeving stond een vlotte uitwisseling van stalen in de weg, ook al had het onderzoek niet onmiddellijk betrekking op de mens.

Het wetsvoorstel heeft dan ook tot doel om dat te verhelpen, door een lichter wetgevend regime tot stand te brengen voor geartificialiseerd en geëxtraheerd materiaal dat bestemd is voor wetenschappelijk onderzoek zonder geneeskundige of andere toepassing op de mens en zonder afbreuk te doen aan de bescherming van de grondrechten van de donoren. Geartificialiseerd materiaal wordt aangemaakt buiten het menselijk lichaam, op basis van menselijk lichaamsmateriaal dat werd afgenomen bij een donor. Geëxtraheerd materiaal is materiaal onttrokken aan cellen of weefsels, dat echter zelf niet meer bestaat uit die cellen. In beide gevallen gaat het om een menselijke interventie in een laboratorium, van dien aard dat er nog weinig linken zijn met het oorspronkelijke materiaal. Bij geartificialiseerd materiaal hebben cellijnen en celculturen immers een zodanige wijziging ondergaan dat zij niet meer bestaan uit het oorspronkelijk lichaamsmateriaal dat bij de donor werd weggenomen. Bij geëxtraheerd materiaal wordt het menselijk lichaamsmateriaal door de bewerking herleid tot één van zijn basiscomponenten.

Het lichtere regime geldt enkel voor zover het niet gebruikt wordt voor genetisch onderzoek. Bij onderzoek op genetisch materiaal kan er immers eventueel nog informatie gevonden worden van belang voor de gezondheidstoestand van de donor.

Ik schets even de belangrijkste wijzigingen die met dit wetsvoorstel worden doorgevoerd.

Ten eerste, het type materiaal moet niet verkregen of bewaard worden in een biobank. Het kan door de onderzoeker zelf worden bewaard en gebruikt.

Ten tweede, een onderzoeksproject kan van start gaan als het bevoegd ethisch comité binnen de 28 dagen geen bezwaar heeft geuit.

Omdat we voorzien in een melding aan het bevoegd ethisch comité, blijft de overheid op de hoogte van de bestaande onderzoeksprojecten en waken we over het ethische gehalte van de lopende onderzoeksprojecten. Ik denk dat één van de ingediende amendementen daarom niet nodig is, omdat we daaraan al tegemoetkomen. Als het niet aan het ethisch comité wordt voorgelegd, is men immers eigenlijk in overtreding.

De toestemming van de donor is niet noodzakelijk voor het gebruik van artificieel of geëxtraheerd materiaal, maar blijft uiteraard wel noodzakelijk voor het initieel wegnemen van menselijk materiaal.

Het voorstel bevat tot slot nog een bepaling die het mogelijk maakt dat bij een lesbisch koppel een nieuwe afname van gameten bij de tweede wensouder gebeurt, ook al waren er al afnames bij de eerste wensouder. Daarnaast wordt ook verduidelijkt dat nieuwe afnames van gameten mogelijk zijn bij die wensouder van wie er geen enkel embryo op basis van een vroegere afname van de eigen gameten voldoet aan de vereiste gezondheidsnormen of indien dat om medische redenen verantwoord is.

Er is inderdaad grondig werk gebeurd voor de totstandkoming van dit wetsvoorstel, zoals mevrouw Depoorter al zei. Er werd een hoorzitting georganiseerd en er werden adviezen gevraagd van onder meer de GBA en de Raad van State. Een aantal bepalingen werd ook geschrapt omdat in de wet houdende diverse bepalingen die eind december werd goedgekeurd al enkele bepalingen werden opgenomen. Ik denk bijvoorbeeld aan de financiering van RaDiOrg.

Een aantal amendementen kwam ook tegemoet aan de opmerkingen van de Raad van State, waardoor de kwaliteit van de tekst werd verbeterd.

Ik wil de collega's van de commissie danken voor de steun voor dit wetsvoorstel. Ik hoop dat we dit hier straks kunnen goedkeuren.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(112/11)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(112/11)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "proposition de loi portant des dispositions en ce qui concerne le matériel corporel humain et les embryons et gamètes".
Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsvoorstel houdende bepalingen betreffende menselijk lichaamsmateriaal en embryo's en gameten".

La proposition de loi compte 17 articles.
Het wetsvoorstel telt 17 artikelen.

* * * * *

Amendements déposés:
Ingediende amendementen:
Art. 2

- 30 - Dominiek Sneppe cs (112/12)

Art. 3

- 31 - Dominiek Sneppe cs (112/12)

Art. 16

- 32 - Dominiek Sneppe cs (112/12)

* * * * *

Conclusion de la discussion des articles:

Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Réservés: les amendements et les articles 2, 3 et 16.

Aangehouden: de amendementen en de artikelen 2, 3 en 16.

Adoptés article par article: Les articles 1, 4 à 15 et 17.

Artikel per artikel aangenomen: De artikelen 1, 4 tot 15 en 17.

* * * * *

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et les articles réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen, de aangehouden artikelen en over het geheel zal later plaatsvinden.

12 **Projet de loi adaptant la loi générale sur les douanes et accises au code des douanes de l'union et portant dispositions diverses (2410/1-4)**

12 **Wetsontwerp tot aanpassing van de algemene wet inzake douane en accijnzen aan het douanewetboek van de Unie en houdende diverse bepalingen (2410/1-4)**

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Le rapporteur est M. Laaouej, qui renvoie à son rapport écrit.

12.01 **Wouter Vermeersch** (VB): Mevrouw de voorzitter, ik kan me voorstellen dat de rapporteur, de heer Laaouej, verwijst naar het schriftelijk verslag, want hij heeft de helft van de werkzaamheden in de commissie niet meegemaakt. In een vlaag van zinsverbijstering heeft hij de zaal verlaten tijdens de commissievergadering, roepend en brullend, op een ongeziene manier die volledig indruist tegen de collegiale en correcte manier van samenwerken in de commissie voor Financiën.

Die dag ging het anders. De reden voor dat hele circus was het feit dat een amendement van het Vlaams Belang nagenoeg unaniem werd goedgekeurd. Na het lezen van het wetsontwerp heeft het Vlaams Belang een aantal technische amendementen ingediend om fouten uit de tekst te halen. Mijn amendementen kregen ook de goedkeuring van de minister. Ik lees even voor uit het verslag: "Ten slotte, merkt de vice-eersteminister op dat er een aantal amendementen werden ingediend. Hij wenst de indiener alvast te bedanken voor de interesse in de tekst. De vice-eersteminister gaat akkoord."

De minister was dus intellectueel eerlijk en heeft zich correct opgesteld door te zeggen dat onze amendementen correct waren en moesten worden goedgekeurd. Het gevolg was dat ons eerste amendement effectief werd aangenomen. Werd het cordon sanitaire daarmee doorbroken? De vraag stellen is ze beantwoorden. In het bijzonder willen wij mevrouw Cécile Cornet van Ecolo-Groen bedanken voor haar steun aan ons amendement en dat ze die ook heeft volgehouden.

Dat kan niet gezegd worden van alle andere collega's in de commissie. Er heeft zich een waanzinnig schouwspel afgespeeld, bijna een uur lang. De zitting werd geschorst en een belangrijk ander wetsontwerp inzake accijnzen werd van de agenda geschrapt en zal pas volgende week worden behandeld. Dat komt doordat de heer Laaouej van de PS mordicus weigerde over een amendement van ons te stemmen. Maar hij eiste van de andere meerderheidspartijen dat ze dezelfde houding zouden aannemen. Zelfs bij een technisch wetsontwerp, zoals dit over de douane, kiezen de systeempartijen ervoor om politieke spelletjes te spelen.

Ruggengraatloos als die partij is, is de Open Vld gebogen voor de dictaten van de PS en heeft de heer Leysen het gewaagd mijn amendementen gewoon over te schrijven met de losse pols, om ze uiteindelijk onder eigen naam in te dienen als zijn eigen amendementen. De heer Leysen heeft het zelfs gewaagd te beweren dat het woord bpost moet worden geschreven als b.post. Wij moesten hem op zijn woord geloven. Hij was immers ooit lid geweest van de raad van bestuur van bpost. Hij meende zich te herinneren dat bpost ooit werd geschreven als b.post.

Mevrouw de voorzitter, gekker moest het niet worden in de commissie voor Financiën. Het is eigenlijk nog erger dan een kleuterklas. Een bijkomend detail is dat ondertussen één amendement van het Vlaams Belang werd goedgekeurd en dat mevrouw Cornet pakweg een uur na de stemming het woord vroeg en het waagde te vragen of haar stemgedrag niet kon worden aangepast. Zij vroeg letterlijk aan de voorzitter of zij het verslag van de zitting kon vervalsen en aanpassen. Uiteraard is mevrouw Marghem correct geweest en heeft zij de stemming retroactief niet meer aangepast.

Het mag echter duidelijk zijn dat de leden die hier in het Parlement de mond vol hebben over verdraagzaamheid en respect, uiteindelijk de leden zijn die in de praktijk het meest onverdraagzaam zijn en de grootste respectlozen zijn. Blijkbaar zijn de leden van de commissie van Financiën vergeten dat wij met de linkerkant bijvoorbeeld tijdens de begrotingsbesprekingen, die ook een onderwerp zijn van de commissie voor Begroting en Financiën, mee het Zorgpersoneelfonds hebben gesteund. Dat fonds is er uiteindelijk gekomen met de steun van het Vlaams Belang.

Aan de rechterkant blijkt de Open Vld te zijn vergeten dat de wederopbouwreserve er uiteindelijk is gekomen met de steun van het Vlaams Belang. Wij hebben ons meermaals constructief opgesteld tegenover alle partijen zonder onderscheid. Wij kijken niet naar de indiener maar naar de inhoud. Het moet gezegd dat de situatie bijzonder respectloos was. Het was een triest schouwspel.

De heer Piedboeuf was intellectueel nog het eerlijkst van de Franstalige leden. Hij stelde dat door het afschaffen van het tweekamersysteem de kwaliteit van wetsontwerpen achteruitgaat en dat iedereen die meewerkt aan het verbeteren van de kwaliteit, de steun krijgt van de MR. De MR kijkt dus naar de techniciteit en de inhoud en niet naar de indiener.

Mevrouw de voorzitter, het Vlaams Belang zal dit wetsontwerp, dat de douane en de personeelsleden van de douane ten goede komt, steunen. Dit wetsontwerp, zoals geamendeerd door het Vlaams Belang, zullen we vandaag goedkeuren.

12.02 Cécile Cornet (Ecolo-Groen): Je voudrais quand même compléter et corriger ce que vous dites, monsieur Vermeersch.

Les choses sont très claires en ce qui me concerne. Le vote que j'ai émis en commission était une erreur, et je l'assume. Je me suis trompée, et j'ai d'ailleurs souhaité changer mon vote. Vous avez dit une heure après; ce n'était pas une heure.

Si vous vous rappelez bien, il y a eu beaucoup de cafouillages avec la réunion Zoom; on a ensuite interrompu la séance quelques minutes et, au moment où la séance a repris, j'ai sollicité un changement de vote. Cela se fait parfois par courtoisie dans d'autres commissions, mais cela n'a pas été possible à ce moment-là. Vous parlez d'un petit jeu, mais il ne s'agit pas du tout d'un petit jeu, il s'agit d'un principe.

Il n'a jamais été question de soutenir quoi que ce soit du Vlaams Belang. Nous n'avons rien en commun, comme l'a souligné mon collègue Gilles Vanden Burre. Notre vision de la société est différente, nos valeurs sont différentes, nous ne votons pas les propositions du Vlaams Belang. Tout nous oppose, cela a toujours été vrai et cela le reste.

12.03 Wouter Vermeersch (VB): Mevrouw Cornet, het staat letterlijk in het verslag dat mijn amendement, het amendement van het Vlaams Belang, werd aangenomen met 10 tegen 2 stemmen, namelijk van de heer Laaouej en de andere PS-collega. Volgens het verslag hebt u het amendement mee goedgekeurd, dat is onbetwistbaar. U hebt pas later, na verschillende schorsingen, net voor we begonnen met de bespreking van het andere wetsontwerp, het woord genomen, net voor collega Vanden Burre, om te vragen om het verslag aan te passen omdat u uw stemgedrag wilde aanpassen.

Mevrouw Cornet, ik weet dat dat misschien pijnlijk is voor u, maar ik wens u nogmaals te danken voor uw steun aan ons amendement, want op vraag van de minister en de andere collega's bent u meegegaan in de techniciteit. Of gaat u beweren dat de techniciteit, het verbeteren van wetgeving, ondergeschikt is aan politieke spelletjes? Wat u nu doet, is politieke spelletjes spelen, die niet ten goede komen aan de kwaliteit van het parlementair werk. Ik betreur dat ten zeerste.

12.04 Cécile Cornet (Ecolo-Groen): Je vous ai expliqué la façon dont cela s'était passé. Vous pouvez dire le contraire, mais ce que vous dites n'est pas conforme à la réalité. Ce n'est pas un jeu politique et je n'ai pas demandé à changer mon vote des heures après, c'est absolument faux. Je vous ai expliqué que c'était une erreur et je m'en tiendrai là.

12.05 Wouter Vermeersch (VB): Mevrouw de voorzitter, ik kan enkel verwijzen naar het verslag, dat de situatie op het moment van de stemming correct weergeeft. Mevrouw Cornet heeft het amendement van het Vlaams Belang gesteund. Dat is bijzonder pijnlijk voor haar. Ik betreur dat ze daarover zo opgewonden is.

Niettemin wil ik haar bedanken voor haar steun.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(2410/4)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2410/4)**

L'intitulé en français a été modifié par la commission en "projet de loi adaptant la loi générale sur les douanes et accises au Code des douanes de l'Union et portant dispositions diverses".
Het opschrift in het Frans werd door de commissie gewijzigd in "projet de loi adaptant la loi générale sur les douanes et accises au Code des douanes de l'Union et portant dispositions diverses".

Le projet de loi compte 207 articles.
Het wetsontwerp telt 207 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 207 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 207 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

13 **Proposition de loi modifiant le Code civil en ce qui concerne l'interruption de la prescription (270/1-5)**
13 **Wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek wat de stuiting van de verjaring betreft (270/1-5)**

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Katja Gabriëls, Egbert Lachaert, Goedeke Liekens.

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

De rapporteur is de heer Segers, die naar zijn schriftelijk verslag verwijst.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)

Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(270/5)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(270/5)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "proposition de loi modifiant l'ancien Code civil en ce qui concerne l'interruption de la prescription".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsvoorstel tot wijziging van het oud Burgerlijk Wetboek wat de stuiting van de verjaring betreft".

La proposition de loi compte 3 articles.
Het wetsvoorstel telt 3 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

14 **Projet de loi concernant l'inopposabilité de la nullité du contrat de travail des personnes qui se prostituent (2385/1-5)**

14 **Wetsontwerp betreffende de niet-inroepbaarheid van de nietigheid van de arbeidsovereenkomst ten aanzien van personen die zich prostitueren (2385/1-5)**

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend

De rapporteur is de heer Anseeuw, hij verwijst naar het schriftelijk verslag.

14.01 **Cécile Cornet** (Ecolo-Groen): Madame la présidente, à propos de ce texte, je voulais souligner une série d'éléments.

Le premier, c'est que la prostitution n'est pas une infraction en Belgique mais l'exercer dans le cadre d'un contrat de travail est par contre interdit. Il en résulte une incertitude pour les personnes qui se prostituent dans le cadre d'un contrat de travail. Cela existe et cela provoque beaucoup de précarité pour ces personnes.

Un contrat de travail, cela donne des garanties. Cela donne des droits comme, par exemple, l'accès à des

allocations de remplacement, des conditions de préavis mais aussi la garantie de paiement d'un salaire tout simplement. Il y a donc une protection qui découle de ce contrat de travail. Cette protection est importante et vous savez que, pour les écologistes, la protection de chaque travailleuse et travailleur est importante. Je partage donc tout à fait et nous, écologistes, partageons entièrement cet objectif du ministre qui est de donner davantage de protection et de sécurité pour ces travailleuses et ces travailleurs.

Nous ne sommes pas les seuls à le dire car la Fondation Samilia qui lutte contre la traite des êtres humains disait, dans le cadre des auditions en justice par la voix d'un membre de son conseil d'administration, "qu'il conviendrait d'étendre l'article 14 aux activités qui se déroulent dans le domaine de la prostitution pour éviter que les exploitants profitent du manque de protection des prostituées et refusent de les payer – c'est ce qui arrive –, en sachant que, si elles agissent en justice, elles n'obtiendront jamais leur salaire".

Face à cette précarité et à cette difficulté pour certaines personnes qui se prostituent dans le cadre d'un contrat de travail, nous soutenons pleinement ce texte. Du coup, le contrat de travail pour se prostituer devient-il désormais licite? Non. Par contre, ce texte confère des droits et les garantit, de façon à ce que les personnes puissent bénéficier de toute la protection comme n'importe quelle travailleuse et travailleur.

Un élément sur lequel je voudrais insister, c'est que, pour les écologistes, il est vraiment important d'avoir une réflexion complète et concertée et beaucoup plus globale sur le statut des personnes prostituées. Ce texte va tout à fait dans le bon sens et nous le soutenons. Je vous remercie.

14.02 Sophie Thémont (PS): Madame la présidente, il est vrai que ce projet constitue une avancée notable dans la protection des travailleuses du sexe en matière de sécurité sociale. Elles seront désormais protégées contre l'argument de nullité du contrat de travail que pourrait leur opposer l'employeur ou des tiers. J'insiste ici sur le fait que ce dispositif n'est qu'une des étapes du chantier sur la table du gouvernement pour améliorer les conditions de vie et de travail des personnes prostituées.

Bien d'autres aspects doivent être pris en compte en matière de justice, de fiscalité, de police. Mon groupe est d'ailleurs attentif au travail de vos collègues au niveau fédéral mais également dans les entités fédérées. En matière de travail, le Conseil de l'égalité des chances entre les hommes et les femmes recommande en particulier de renforcer l'inspection sociale dans les secteurs où se dissimulent les activités de prostitution. Je resterai évidemment attentive à cette question dans les prochains mois lorsqu'il sera question de lutte contre la fraude sociale ou de santé et de sécurité au travail.

Monsieur le ministre, pour mon groupe, la précarité est un fondement de la prostitution et non l'inverse. C'est pourquoi la protection et l'amélioration des conditions de vie et de travail des personnes qui se prostituent est une priorité pour nous. Il est primordial d'avancer dans une logique d'accompagnement et de renforcement des droits pour laquelle la concertation avec les acteurs de terrain est indispensable. Nous attendons donc avec intérêt la suite des travaux du gouvernement dans ce dossier.

14.03 Ellen Samyn (VB): Mevrouw de voorzitter, collega's, de regering had in haar regeerverklaring aangekondigd matregelen te zullen nemen om de positie van sekswerkers te decriminaliseren en zich in te zetten om hun levens- en werkomstandigheden te verbeteren. Dit wetsontwerp is een eerste aanzet, want het is echt het *minimum minimorum* dat hier in wetgeving wordt gegoten. Zowel de werkgever als derden zullen zich voortaan niet meer kunnen beroepen op de nietigheid van het contract en moeten dus hun contractuele verplichtingen nakomen. Vanzelfsprekend zal onze fractie dit mee steunen.

Zoals reeds in de commissie gezegd, zijn er bij dit wetsontwerp een aantal kritische opmerkingen in de rand te maken. Bestrijding van seksuele uitbuiting moet prioritair blijven, dat spreekt voor zich. We mogen niet vergeten dat dit een sector is die nog te vaak onderdeel uitmaakt van netwerken van illegale mensenhandel, uitbuiting en witwaspraktijken. Deze groep van slachtoffers is allicht veel groter dan degenen die nu op een illegale wijze hun activiteiten kunnen verderzetten en uitvoeren. De eigenlijke slachtoffers worden met dit wetsontwerp niet geholpen. Het zijn schrijnende situaties waar, laten we eerlijk zijn, de inspectie- en controlediensten onmachtig tegenover staan. Een deel van dit probleem zou bijvoorbeeld kunnen worden opgelost door middel van een databank met nummering van de ingeschreven sekswerkers zodat zwartwerk perfect controleerbaar zou zijn.

Pooierschap en het abnormaal voordeel halen uit de prostitutie van een ander blijft, logisch ook, strafbaar. Maar wat is abnormaal? Het is een niet-meetbare term en dus een slag in het water omdat het niet afdwingbaar

is. Ook de grens tussen pooierschap en werkgever wordt heel vaag omschreven. Onduidelijkheid is echter meestal geen goede basis om goede wetgeving te maken, omdat de controle quasi onmogelijk is. Een officieel statuut van sekswerker zou een meerwaarde betekenen en de sector is hiervoor vragende partij.

Zoals ik eerder zei, dit is maar een aanzet om iets te doen om de levens- en arbeidsomstandigheden van sekswerkers te verbeteren. Voor ons is het duidelijk: er moet meer aandacht gaan naar deze mensen die soms in zeer precare omstandigheden aan het werk zijn.

Onze fractie zal dit wetsontwerp bijgevolg goedkeuren.

14.04 Anja Vanrobaeys (Vooruit): Mevrouw de voorzitter, collega's, ook mijn fractie steunt dit wetsontwerp.

Er zijn inderdaad wel sekswerkers die het vrijwillig doen, maar er zijn er veel meer die het slachtoffer zijn van uitbuiting en mensenhandel. Als dergelijke zaken worden ontdekt, dan vragen malafide pooiers nu een nietigverklaring van de arbeidsovereenkomst waardoor ze aan alle verantwoordelijkheid ontsnappen.

Bijkomend probleem is dat die sekswerkers dan op geen enkele manier kunnen terugvallen op sociale bescherming, terwijl ze net slachtoffer zijn en zouden moeten kunnen rekenen op een sterke overheid die hen ondersteunt.

Dit is uiteraard maar een eerste stap. De werkzaamheden rond decriminalisering van sekswerk, hoewel dit er los van staat, zullen binnenkort in de Kamer worden afgerond.

Ik wil vooral van de gelegenheid gebruikmaken om nogmaals aan te dringen op de uitvoering van de aanbevelingen van de Raad van de Gelijke Kansen voor Mannen en Vrouwen die stelt dat er ook moet worden ingezet op bijkomende sociale inspecties, vooral in die sectoren waar zwartwerk veel voorkomt of waar dat werk een dekmantel is voor prostitutie of mensenhandel. Dat is toch een belangrijke aanbeveling die we in dit kader ook moeten meenemen.

14.05 Vanessa Matz (cdH): Monsieur le ministre, nous avons déjà eu, au travers de la commission, l'occasion de discuter de ce texte et de son importance. Nous avons souligné là toute l'importance de venir avec cette disposition qui va, évidemment, dans le sens totalement souhaité. Nous l'avions déposé, dans les mêmes termes, dans le Code pénal sexuel, pour essayer de faire avancer le dossier puisque, parallèlement, se mènent des travaux importants dans le Code pénal sexuel sur la prostitution.

Je tiens à vous répéter tout le soutien que nous voulons accorder au projet de loi que vous déposez et qui, vous en êtes conscient, nous en avons discuté, est une partie du chemin, une petite partie du chemin sur laquelle nous devons aller beaucoup plus avant, notamment en ce qui concerne le statut d'indépendant. Il s'agit en effet ici du contrat de travail et de l'inopposabilité de la nullité de ce contrat de travail, qui est importante puisque, à de multiples égards, généralement, les abuseurs, les trafiquants, n'ont pas beaucoup de scrupules actuellement à invoquer la nullité du contrat pour se débarrasser des obligations sociales auxquelles ils sont normalement contraints.

Je vous l'ai dit, il faudra à mon avis aller plus loin. Nous avons à nouveau déposé l'amendement que nous avons déposé en commission, et qui prévoit que, pour le statut d'indépendant, on puisse faire un pas plus loin. Souvent, les travailleurs du sexe sont sous un contrat de faux indépendant. En outre, il faut qu'on puisse étendre le bénéfice de la sécurité sociale à ces faux indépendants, à ces travailleurs du sexe. Il y a d'autres catégories qui sont déjà prévues dans un arrêté royal, qui sont de faux indépendants identifiés comme tels, et nous aurions souhaité, au travers de cet amendement, que les travailleurs du sexe puissent aussi, pour une protection sociale plus grande évidemment, être inclus dans cette catégorie. Vous avez dit que vous n'étiez pas opposé sur le principe mais que l'adoption de ce type de disposition était peut-être prématurée.

Sans anticiper sur les débats que nous ne manquerons pas d'avoir après les vacances de Carnaval sur le projet de Code pénal sexuel puisque le vote de celui-ci est prévu en commission mardi prochain, je voudrais rappeler aux membres de la majorité que, pour ce qui concerne l'aspect prostitution et la demande d'une partie du secteur d'avoir un statut, la bonne arme n'est pas utilisée pour répondre à ces demandes. De plus, avec la modification, le bouleversement du Code pénal, on fragilise tout le système pour l'ensemble des travailleurs.

Une partie des intéressés travaillent sur une base volontaire et ont besoin d'obtenir un statut. Au travers de votre texte, on met le doigt sur la réforme. Mais, comme cela a souvent été répété en commission, le

bouleversement des règles qui régissent le secteur de la prostitution contribue à fragiliser l'ensemble du système en laissant à penser qu'on dépénalise alors que les activités qui tournent autour de la prostitution doivent être pénalisées et évidemment pas la prostitution volontaire.

Plusieurs intervenants, dont le Collège des procureurs généraux, ont rappelé qu'avec la réforme du Code pénal qui vise soi-disant à donner un statut à ces travailleurs, même si chacun est bien conscient du fait qu'on n'attribue pas un statut en changeant le Code pénal, on fragilise tout un système et on risque de ne pas pouvoir poursuivre ceux qui exploitent et abusent. Selon une partie du secteur associatif, 80 à 85 % des personnes qui se prostituent ne travaillent pas sur une base volontaire. Mais il s'agit ici d'un autre débat, même si j'anticipe celui-ci quelque peu, mon objectif étant de tenter d'établir des liens entre les différents textes proposés par le gouvernement.

Votre texte, monsieur le ministre, va dans le bon sens, même si, comme cela a été rappelé au travers de notre amendement, nous aurions souhaité qu'il aille un cran plus loin. Mais en bouleversant l'ensemble du système qui permet de lutter contre les trafics d'êtres humains, mais aussi l'exploitation en matière de prostitution, le chemin emprunté n'est pas le bon.

C'est notamment vous qui avez les clés en main en matière de droit social, de droit du travail, et ce sont ces thèmes qui doivent être modifiés pour donner un vrai statut aux travailleurs du sexe qui, sur une base volontaire, souhaitent s'inscrire dans cette démarche.

La crise covid a révélé toutes la fragilité et la précarité auxquelles ils pouvaient être soumis, notamment au niveau de droits comme le chômage économique, le droit passerelle, une série d'aides que le gouvernement a accordées à différents secteurs. Eux n'ont pu en bénéficier car il y avait toujours un flou artistique sur la manière dont ils étaient qualifiés.

Ceci va dans le bon sens. Par contre, et nous aurons l'occasion d'en reparler à l'issue des vacances de Carnaval, on ne va pas dans le bon sens en modifiant le Code pénal et en risquant de rendre encore plus fragiles des personnes qui sont victimes de traites ou de réseaux. Nous vous remercions d'avoir amené ce dossier presque en même temps que le Code pénal sexuel. Nous sommes convaincus que vous allez présenter dans les semaines ou les mois qui viennent quelque chose de beaucoup plus complet.

14.06 Sophie Rohonyi (DéFI): Madame la présidente, monsieur le ministre, je tiens tout d'abord à vous remercier pour ce projet de loi. Il met fin à une situation qui plaçait les personnes prostituées dans une situation impossible. Leur contrat de travail pouvait être frappé de nullité, les plongeant ainsi encore plus dans la précarité et l'insécurité.

Cette situation était totalement injuste, en particulier lorsque l'on sait que les personnes prostituées sont très souvent confrontées à des conditions de travail indignes: insalubrité sur le lieu de travail, loyers exorbitants, salaires ridicules ou encore une insécurité omniprésente et permanente. Je fais référence à des cas d'agressions, à des menaces ou à des situations de racket.

Ce faisant, je suis particulièrement heureuse qu'avec ce projet de loi, ces potentielles nullités ne leur seront plus opposables.

Je me dois toutefois de m'arrêter sur deux points. Premièrement, et cela vient d'être rappelé par ma collègue Vanessa Matz, ce projet de loi est distinct de la grande réforme qui a été entreprise en commission de la Justice et qui vise à réformer le Code pénal sexuel.

J'insiste sur cet aspect car le proxénétisme et la prostitution sont tous deux actuellement considérés comme des infractions pénales, de sorte qu'après la réforme, la prostitution devrait être décriminalisée tandis que le proxénétisme resterait, quant à lui, pénalisé. Il y a fort à parier que les contrats de travail des personnes qui se prostituent continueront de renvoyer vers l'horeca, les salons de massage ou les prestations de danse, et j'en passe. Autrement dit, l'objectif de ce projet est de permettre aux travailleurs du sexe de faire valoir leurs droits, notamment en justice, qui découlent de leur contrat de travail. S'il existe aujourd'hui peu de jurisprudence qui traite de cette question, c'est parfaitement compréhensible du fait que, tout d'abord, la nullité absolue du contrat de travail rend le tribunal incompétent, mais aussi et surtout, que les travailleurs du sexe, qui sont conscients de ce risque, osent rarement se lancer dans une procédure en justice.

Une question se pose donc aujourd'hui quant à la requalification partielle possible de ce contrat de travail mixte par le juge, puisque le proxénétisme reste, à juste titre, considéré comme une infraction pénale.

Monsieur le ministre, voici donc ma question: n'existe-t-il pas un risque que cette requalification tende, *de facto*, à considérer la relation de travail comme relevant du proxénétisme et, *in fine*, à la rendre illégale? Cela constituerait un risque d'insécurité juridique pour les personnes qui se prostituent.

Le deuxième aspect que je me dois de relever concerne la réforme plus globale des travailleurs du sexe – réforme qu'ils attendent depuis des années. Comme l'a souligné justement Mme Thémont, ce texte en constitue une première étape tout à fait positive. Je me dois toutefois de regretter que cette étape salubre, quoique timide, ne s'inscrive pas dans une conception plus étendue du statut des personnes qui se prostituent. À cet égard, monsieur le ministre, vous avez assuré en commission que la concertation était en cours avec les associations et les acteurs de terrain. Dans le même temps, le ministre de la Justice, quant à lui, a promis aux organisations représentatives des travailleurs du sexe d'aboutir à un véritable statut pour les personnes qui se prostituent. Cela fut présenté comme le complément indispensable à cette grande réforme du Code pénal sexuel.

Dès lors, si mon groupe partage bien évidemment cet objectif – et ce, depuis très longtemps, comme en témoignent les multiples propositions de loi que nous avons déposées sous différentes législatures –, nous ne comprenons pas pourquoi l'ensemble de cette réforme ne figure pas dans un seul et même texte. Il s'agit, selon nous, d'une occasion manquée qu'il faudra à nouveau saisir – et le plus vite possible, bien évidemment.

En conclusion, en dépit de l'absence de cette réforme plus générale que vous devrez entreprendre, monsieur le ministre, nous soutiendrons ce projet parce qu'il constitue une avancée sur le plan des conditions de travail et de vie de tous ces travailleurs.

14.07 Pierre-Yves Dermagne, ministre: Madame la présidente, je remercie ceux qui se sont exprimés en faveur de ce texte qui représente certainement une avancée mais surtout la correction d'une injustice légale qui découle effectivement de notre droit. Cela permet aussi de faire droit à une demande adressée au législateur de longue date, que ce soit par les professionnels du droit (avocats, magistrats, auditeurs du travail) ou par les associations représentatives des travailleurs du sexe, qui nous demandaient de manière urgente de mettre fin à cette injustice et faire en sorte que la nullité d'ordre public du contrat de travail conclu dans le cadre d'une relation de prostitution ne puisse plus être opposée aux travailleurs du sexe de sorte qu'ils puissent faire valoir leurs droits de manière juste et équitable devant une juridiction ou dans leurs relations avec des institutions de sécurité sociale. C'est essentiel.

C'était urgent et on aurait d'ailleurs dû le faire depuis de nombreuses années. Je me réjouis de pouvoir vous présenter et défendre ce projet de loi.

La volonté était d'avancer de manière rapide en corrigeant cette injustice pour faire en sorte que ceux qui sont confrontés à la nullité d'ordre public de leur contrat, quelle que soit sa qualification (horeca, hôtesse, steward, serveur, masseur), puissent le faire valoir devant une juridiction ou dans leurs relations avec une institution publique.

Il était important de pouvoir avancer rapidement, de corriger cette injustice, indépendamment des débats qui ont lieu en commission de la Justice – ce débat de société nécessitait du temps, vous l'avez pris et vous le prendrez encore dans les prochaines semaines – et indépendamment d'une réforme plus globale et de la mise en place d'un véritable statut pour les travailleuses et travailleurs du sexe, statut auquel je veux m'atteler.

Il importait de pouvoir avancer préalablement avec la correction de cette injustice légale qui subsistait dans notre droit.

C'est une première étape. Je le dis devant vous. Cette première étape s'inscrit dans un travail plus ambitieux, plus global, visant à véritablement conférer un statut à celles et à ceux qui font le choix de cette activité de prostitution, avec la volonté de les protéger et de les couvrir dans toute une série d'aspects de la relation de travail et de leur statut social. L'engagement que je prends aujourd'hui devant vous, en vous remerciant du soutien que vous apportez à ce projet de loi, c'est de prolonger et approfondir le travail sur la création d'un véritable statut pour les travailleuses et les travailleurs du sexe.

Madame Rohonyi, je ne pense pas qu'une requalification soit possible. En effet, ce que l'on propose ici, c'est

l'inopposabilité de la nullité du contrat dans le chef des travailleuses et des travailleurs du sexe pour qu'ils puissent réellement faire valoir leurs droits à l'encontre de leur employeur ou ex-employeur et à l'encontre d'institutions publiques, et particulièrement d'institutions relevant de la sécurité sociale.

Je le répète, c'est une première étape et je m'engage à poursuivre le travail, notamment dans le cadre et en lien avec vos travaux en commission de la Justice par rapport à la réforme du Code pénal sexuel. Je ne voulais pas présager des résultats des travaux de votre Parlement. Beaucoup d'auditions et d'échanges ont d'ores et déjà eu lieu en commission. Néanmoins, il était important pour moi d'avancer de manière anticipée sur cet aspect-là qui était, je le rappelle, demandé de longue date par les acteurs de terrain et les spécialistes de la matière, en prenant l'engagement devant vous de poursuivre le travail sur une réforme plus complète et plus globale du statut des travailleuses et des travailleurs du sexe.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(2385/4)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2385/4)**

Le projet de loi compte 8 articles.
Het wetsontwerp telt 8 artikelen.

* * * * *

Amendements déposés:
Ingediende amendementen:
Art. 8

- 4 – Vanessa Matz (2385/5)

Art. 9(n)

- 5 – Vanessa Matz (2385/5)

Art. 10(n)

- 6 – Vanessa Matz (2385/5)

* * * * *

Conclusion de la discussion des articles:
Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Réservés: les amendements et l'article 8.
Aangehouden: de amendementen en artikel 8.

Adoptés article par article: les articles 1 à 7.

Artikel per artikel aangenomen: de artikelen 1 tot 7.

* * * * *

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et l'article réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen, het aangehouden artikel en over het geheel zal later plaatsvinden.

15 Proposition de loi introduisant une mesure temporaire de droit passerelle à la suite des conditions météorologiques extrêmes du mois de juillet 2021 (2437/1-5)

15 Wetsvoorstel tot invoering van een tijdelijke maatregel in het kader van het overbruggingsrecht naar aanleiding van de extreme weersomstandigheden in de maand juli 2021 (2437/1-5)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Florence Reuter, Jean-Marc Delizée, Cécile Cornet, Nahima Lanjri, Tania De Jonge, Anja Vanrobaeys, Evita Willaert.

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

Les rapporteurs sont M. Wim Van der Donckt et Mme Marie-Colline Leroy. Ils s'en réfèrent à leur rapport écrit.

15.01 **Cécile Cornet** (Ecolo-Groen): Madame la présidente, chers collègues, ce texte permet de répondre à une catastrophe vécue cet été et qui a aussi touché les indépendants dans leurs activités. Je parle évidemment des inondations. Les indépendants ont été frappés de plein fouet avec une ampleur à laquelle personne ne s'attendait. Face à l'ampleur de ce problème, il y a une réponse qui répond à un besoin de façon adaptée, proportionnée et solide sur le plan juridique.

Premièrement, il y a eu une réponse rapide avec une circulaire. Ici, on amène, dans une loi, bien plus de sécurité juridique pour donner accès à un droit passerelle aux indépendants qui ont été frappés par les inondations.

Deuxièmement, cela répond à une situation très particulière, c'est-à-dire liée aux inondations. Face à cette situation très particulière, il y a une réponse très particulière. La preuve en est que ces mois de droit passerelle ne comptent pas dans le total maximal auquel les indépendants ont droit en matière de droit passerelle.

Un troisième élément intéressant de ce texte, c'est qu'il concerne tous les indépendants, y compris les conjoints aidants, les aidants, ceux qui sont à titre principal ou complémentaire, ceux qui sont étudiants indépendants, parfois avec des conditions pour ceux qui ne sont pas à titre principal. Mais on note aussi que les conditions ont été assorties de souplesse pour les *starters*, ce qui constitue vraiment un élément important pour favoriser les entrepreneurs jeunes ou moins jeunes qui démarrent une activité. Qu'ils puissent bénéficier de ce soutien, même si à la base ils ne rentraient pas dans les critères complets, c'est important et c'est quelque chose que les écologistes soulignent positivement. C'est quelque chose de vraiment intéressant dans ce texte.

Le quatrième élément que nous trouvons vraiment intéressant est le fait que cette aide soit liée à une situation réelle: l'indépendant va recevoir ce droit passerelle lorsqu'il le demande parce que son chiffre d'affaires a

baissé de 65 %. Cela veut dire que cela permet de cibler les personnes qui ont été touchées à la fois par les inondations et par une baisse du chiffre d'affaires. Cet accès au droit passerelle répond donc à une situation très particulière, une situation tout à fait réelle et spécifique.

Enfin, je voulais souligner un dernier élément. Dans ce texte, on observe un intéressant équilibre entre, d'une part, la facilité et la rapidité d'accès à cette aide et, d'autre part, un contrôle en deux temps. Il est vraiment intéressant de pouvoir combiner la rapidité de la réaction – lorsque l'indépendant a besoin d'être aidé parce qu'il a subi une grosse perte de revenus, il peut trouver une aide rapidement – à un contrôle qui garantit que le droit passerelle est octroyé aux personnes qui y ont droit. Il s'agit donc d'un équilibre intéressant.

De façon générale, le soutien aux indépendants, et singulièrement dans les situations particulières, est un volet de notre politique qui est primordial pour les écologistes, et nous soutenons bien évidemment ce texte, dont nous sommes cosignataires. Je vous remercie.

15.02 Ellen Samyn (VB): Onderhavig wetsvoorstel betreft een tijdelijke maatregel ter ondersteuning van zelfstandigen als gevolg van de overstromingen van vorige zomer. Boven op de covidcrisis was dat een rampzalige gebeurtenis, die niet alleen een zeer zware menselijke tol eiste, maar ook een zeer grote financiële impact heeft op de getroffen burgers en zelfstandigen.

Ook al komt het rijkelijk laat, toch zal onze fractie het wetsvoorstel steunen. Net zoals in de commissie heeft onze fractie wel enkele kritische bedenkingen.

Dat zelfstandigen, om in aanmerking te komen, maar vier van afgelopen zestien kwartalen bijdragen moeten hebben betaald, is toch wel heel laagdrempelig. Wat met de zelfstandige die voor de afgelopen vier jaar maar één jaar in orde is met zijn bijdragen? Dan gaat het om activiteiten die de facto onrendabel zijn. De vraag blijft of men zo geen spookbedrijven ondersteunt.

We hebben er ook een probleem mee dat enkel de overstromingen in Wallonië in aanmerking worden genomen. Bij de bespreking van de programmawet heeft onze fractie expliciet aan minister Dermagne de vraag gesteld of de regeling ook zou gelden voor de zelfstandigen die getroffen werden door de overstromingen in het IJzerbekken. Ook in dorpen als Roesbrugge en Stavele, die grotendeels onder water liepen, viel er zware economische schade te noteren. Minister Dermagne antwoordde bevestigend en onderstreepte dat er geen discriminatie is tussen bedrijven in Vlaanderen en Wallonië ten gevolge van de overstromingen. Het is dus spijtig dat het voorliggende wetsvoorstel, waarvoor het budget in de programmawet was aangekondigd, wel discriminerend is met alweer een communautaire scheef trekking tot gevolg.

Bovendien zegt men in de toelichting dat de regionale entiteiten het rampgebied moeten erkennen. De erkenning van rampgebieden is inderdaad een regionale bevoegdheid. Maar de kosten voor het overbruggingsrecht worden doorgeschoven naar de federale overheid.

Dat alles moet ook bekeken worden in het kader van de verantwoordelijkheid voor de ramp van eind juli. Na een eerste gunstig rapport, dat door de Waalse overheid besteld was, gingen er zeer kritische stemmen op over het functioneren van de dienst die het stuwmeer aan de Vesder beheert. Die wordt uitgebaat door de Waalse overheid. Men probeert daar natuurlijk alle verantwoordelijkheid van zich af te schuiven, omdat ze anders aansprakelijk worden gesteld voor alle schade. Die is enorm. Zoals steeds kijkt men in de richting van de federale regering om de kosten af te wimpelen.

Niettemin steunen onze kritische bedenkingen wij het wetsvoorstel.

15.03 Anja Vanrobaeys (Vooruit): Wij waren afgelopen zomer allemaal onder de indruk van de zware overstromingen die ons land hebben getroffen en die zonder onderscheid slachtoffers hebben gemaakt.

De federale regering heeft niet alleen maatregelen genomen voor de werknemers, maar ook voor de zelfstandigen die hun zaak onder water zagen staan door de onmiddellijke toekenning van een overbruggingsrecht. Met onderhavig voorstel krijgt dat overbruggingsrecht voor zelfstandigen een wettelijke basis en kunnen ook starters er een beroep op doen, want, zoals collega Cornet zopas correct opmerkte, het water maakt helemaal geen onderscheid tussen wie net begint en wie al jaren bezig is.

Iedereen kan door tegenslag getroffen worden en iedereen heeft dus belang bij solidariteit. In die zin vind ik dat ook in het stelsel van zelfstandigen voort moet worden ingezet op de versterking van de solidariteit.

Ten slotte, maak ik van de gelegenheid gebruik om alle vrijwilligers die daar gingen helpen, te bedanken. Wij zagen een enorme golf van solidariteit, die vooralsnog niet is opgedroogd. Die golf van solidariteit door vrijwilligers staat in schril contrast met de traagheid waarmee de verzekeringsmaatschappijen hun dossiers afhandelen.

Wij hebben in dat verband wetgevende initiatieven ingediend. Ik meen dat er nog een tandje bijgestoken mag worden, zodat de slachtoffers kunnen rekenen op hun schadevergoeding.

La **présidente**: Souhaitez-vous prendre la parole, monsieur le ministre?

15.04 **David Clarinval**, ministre: Je n'ai pas de remarques à formuler, madame la présidente. Il s'agit d'un excellent texte.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(2437/5)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2437/5)**

La proposition de loi compte 6 articles.
Het wetsvoorstel telt 6 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 6 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 6 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

16 **Prise en considération de propositions** **16** **Inoverwegingneming van voorstellen**

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.
In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considère la prise en considération de ces propositions comme acquise. Je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement. (art. 75, n° 5, Rgt)

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik de inoverwegingneming van deze voorstellen als aangenomen. Overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden. (art. 75, nr. 5, Rgt)

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus zal geschieden.

Votes nominatifs

Naamstemmingen

17 **Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Barbara Pas sur "Le coût du procès De Pauw" (n° 229)**

17 **Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Barbara Pas over "De kosten in de zaak-De Pauw" (nr. 229)**

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de la Santé et de l'Égalité des chances du 9 février 2022.

Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor Gezondheid en Gelijke Kansen van 9 februari 2022.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 229/1):

- une motion de recommandation a été déposée par Mme Barbara Pas;
- une motion pure et simple a été déposée par Mme Eva Platteau.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 229/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Barbara Pas;
- een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Eva Platteau.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

17.01 Barbara Pas (VB): Mevrouw de voorzitter, mijn interpellatie ging inderdaad over de werking van het Instituut voor gelijkheid van vrouwen en mannen. Dat is een nobele doelstelling, maar in de praktijk moeten we vaststellen dat het Instituut vandaag niet zozeer vrouwenrechten verdedigt, maar wel een specifieke ideologische invulling daarvan. Er worden geen mannenrechten verdedigd.

Een van de eigen doelstellingen van het Instituut, namelijk een evenwichtige verdeling tussen vrouwen en mannen op de werkvloer wordt alleszins al in eigen rangen niet toegepast met 80 % vrouwelijk personeel. Dat Instituut bleek volgens een audit van het Rekenhof in 2019 al niet gespeend van normvervaging en belangenvermenging bij de toekenning van subsidies. Leden van de raad van bestuur bleken wel erg gul in het subsidiëren van verenigingen waar ze zelf deel van uitmaakten.

Deze interpellatie kwam er naar aanleiding van het proces tegen Bart De Pauw. Men wil nog steeds niet transparant zijn met betrekking tot het belastinggeld dat daaraan gespendeerd wordt. Het is een overheidsinstelling, maar desalniettemin werkt men daar niet met openbare aanbestedingen. Men contacteert echter in dit geval een van de duurste advocatenkantoren van het land, louter na een informeel contact. Men wil niet transparant zijn in wat dat de belastingbetaler kost. Wij hebben in de pers reeds kunnen vernemen dat de kostprijs voor dit proces minstens 130.000 euro bedraagt. Dit is natuurlijk nog helemaal geen eindfactuur.

Ondanks de vele specifieke vragen die ik aan de bevoegde staatssecretaris heb gericht, hebben wij daarop geen antwoord gekregen. Ook zij vindt het blijkbaar niet nodig dat deze overheidsinstelling, die nochtans valt onder de wet op openbaarheid van bestuur, daarin inzage geeft.

Daarom leggen wij een motie van aanbeveling voor. Er is immers nood aan objectieve criteria op grond waarvan duidelijk en transparant kan worden besloten in welke zaken en procedures het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen optreedt en in welke niet. Er moet voorts ook worden toegezien op het feit dat de voorgestelde criteria niet tot indirecte discriminatie leiden, waarbij sommige slachtoffers niet worden bijgestaan en andere wel. Er moet op worden toegezien dat daar evenmin een onderscheid wordt gemaakt tussen mannen en vrouwen. Het was duidelijk dat de staatssecretaris daar niet toe geneigd was, vandaar is de motie echt wel nodig om de regering hiertoe aan te zetten.

Dat is ook de derde vraag in mijn motie van aanbeveling, namelijk het Instituut tegen het licht houden, zodanig dat het objectief en zonder enige vorm van cliëntelisme het werk doet waarvoor het is opgericht. De gelijkheid van mannen en vrouwen is een veel te belangrijke zaak om aan de werking van het Instituut over te laten. Het tegen het licht houden en evalueren ervan is dus meer dan aangewezen.

La **présidente**: Début du vote / Begin van de stemming.

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 1)

Ja	80	Oui
Nee	51	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	131	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.

De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

18 **Motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Ortwin Depoortere sur "La nouvelle procédure de recrutement à la police (fédérale)" (n° 239)**

18 **Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Ortwin Depoortere over "De nieuwe rekruteringsprocedure bij de (federale) politie" (nr. 239)**

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de l'Intérieur, de la Sécurité, de la Migration et des Matières administratives du 9 février 2022.

Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor Binnenlandse Zaken, Veiligheid, Migratie en Bestuurszaken van 9 februari 2022.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 239/1):

- une motion de recommandation a été déposée par M. Ortwin Depoortere;
- une motion pure et simple a été déposée par M. Jan Briers.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 239/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Ortwin Depoortere;
- een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Jan Briers.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Début du vote / Begin van de stemming.

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(*Stemming/vote 2*)

Ja	81	Oui
Nee	51	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	132	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.
De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

19 Proposition de résolution relative à la lutte contre la cyberfraude utilisant des mules bancaires (2043/6)

19 Voorstel van resolutie betreffende het bestrijden van cyberfraude via geldezels (2043/6)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 3*)

Ja	137	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	137	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné connaissance au gouvernement. **(2043/7)**

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. **(2043/7)**

20 Amendements et articles réservés de la proposition de loi portant des dispositions en ce qui concerne le matériel corporel humain et les embryons et gamètes (nouvel intitulé) (112/1-12)

20 Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsvoorstel houdende bepalingen betreffende menselijk lichaamsmateriaal en embryo's en gameten (nieuw opschrift) (112/1-12)

Vote sur l'amendement n° 30 de Dominiek Snelpe cs à l'article 2. **(112/12)**

Stemming over amendement nr. 30 van Dominiek Sneppe cs op artikel 2. **(112/12)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 4)

Ja	16	Oui
Nee	94	Non
Onthoudingen	26	Abstentions
Totaal	136	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 2 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 2 aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 31 de Dominiek Sneppe cs à l'article 3. **(112/12)**

Stemming over amendement nr. 31 van Dominiek Sneppe cs op artikel 3. **(112/12)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 5)

Ja	16	Oui
Nee	94	Non
Onthoudingen	26	Abstentions
Totaal	136	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 3 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 3 aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 32 de Dominiek Sneppe cs à l'article 16. **(112/12)**

Stemming over amendement nr. 32 van Dominiek Sneppe cs op artikel 16. **(112/12)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 6)

Ja	17	Oui
Nee	94	Non
Onthoudingen	26	Abstentions
Totaal	137	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 16 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 16 aangenomen.

21 Ensemble de la proposition de loi portant des dispositions en ce qui concerne le matériel corporel humain et les embryons et gamètes (nouvel intitulé) (112/11)

21 Geheel van het wetsvoorstel houdende bepalingen betreffende menselijk lichaamsmateriaal en embryo's en gameten (nieuw opschrift) (112/11)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 7)

Ja	111	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	23	Abstentions
Totaal	134	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la sanction royale. (112/13)

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. (112/13)

Raison d'abstention? (Non)

Reden van onthouding? (Nee)

22 Projet de loi adaptant la loi générale sur les douanes et accises au Code des douanes de l'Union et portant dispositions diverses (nouvel intitulé) (2410/4)

22 Wetsontwerp tot aanpassing van de algemene wet inzake douane en accijnzen aan het douanewetboek van de Unie en houdende diverse bepalingen (2410/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 8)

Ja	131	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	131	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(2410/5)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(2410/5)**

23 Proposition de loi modifiant l'ancien Code civil en ce qui concerne l'interruption de la prescription (nouvel intitulé) **(270/5)**

23 Wetsvoorstel tot wijziging van het oud Burgerlijk Wetboek wat de stuiting van de verjaring betreft (nieuw opschrift) **(270/5)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 9)

Ja	136	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	136	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la sanction royale. **(270/6)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(270/6)**

24 Amendements et article réservés du projet de loi concernant l'inopposabilité de la nullité du contrat de travail des personnes qui se prostituent **(2385/1-5)**

24 Aangehouden amendementen en artikel van het wetsontwerp betreffende de niet-inroepbaarheid van de nietigheid van de arbeidsovereenkomst ten aanzien van personen die zich prostitueren **(2385/1-5)**

Vote sur l'amendement n° 4 de Vanessa Matz à l'article 8. **(2485/5)**

Stemming over amendement nr. 4 van Vanessa Matz op artikel 8. **(2385/5)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 10)

Ja	23	Oui
Nee	75	Non
Onthoudingen	32	Abstentions
Totaal	130	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 8 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 8 aangenomen.

Stemming over amendement nr. 5 van Vanessa Matz tot invoeging van een artikel 9(n). **(2385/5)**
Vote sur l'amendement n° 5 de Vanessa Matz tendant à insérer un article 9(n). **(2385/5)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 11)

Ja	6	Oui
Nee	77	Non
Onthoudingen	49	Abstentions
Totaal	132	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 6 van Vanessa Matz tot invoeging van een artikel 10(n). **(2385/5)**
Vote sur l'amendement n° 6 de Vanessa Matz tendant à insérer un article 10(n). **(2385/5)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 12)

Ja	6	Oui
Nee	76	Non
Onthoudingen	49	Abstentions
Totaal	131	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

25 Ensemble du projet de loi concernant l'inopposabilité de la nullité du contrat de travail des personnes qui se prostituent (2385/4)

25 Geheel van het wetsontwerp betreffende de niet-inroepbaarheid van de nietigheid van de arbeids-overeenkomst ten aanzien van personen die zich prostitueren (2385/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 13)

Ja	126	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	10	Abstentions
Totaal	136	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(2385/6)**
Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.
(2385/6)

Raison d'abstention? (Non)
Reden van onthouding? (Nee)

26 Proposition de loi introduisant une mesure temporaire de droit passerelle à la suite des conditions météorologiques extrêmes du mois de juillet 2021 (2437/5)

26 Wetsvoorstel tot invoering van een tijdelijke maatregel in het kader van het overbruggingsrecht naar aanleiding van de extreme weersomstandigheden in de maand juli 2021 (2437/5)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 14)

Ja	110	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	25	Abstentions
Totaal	135	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la sanction royale. **(2437/6)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(2437/6)**

Reden van onthouding? *(Nee)*

Raison d'abstention? *(Non)*

Vote/Stemming 1 (MOT229/1)

- M. Daniel Bacquellaine a voté pour.
- M. François De Smet a voté pour.
- Mme Laurence Hennuy a voté comme son groupe.
- De heer Egbert Lachaert heeft zoals zijn fractie gestemd.
- Mevrouw Marianne Verhaert heeft zoals haar fractie gestemd.

Vote/Stemming 2 (MOT239/1)

- M. Daniel Bacquellaine a voté pour.
- M. Hervé Rigot a voté comme son groupe.
- De heer Tom Van Grieken heeft zoals zijn fractie gestemd.

Vote/Stemming 3 (2043/6)

- M. Daniel Bacquellaine a voté pour.
- De heer Tom Van Grieken heeft zoals zijn fractie gestemd.

Vote/Stemming 4 (112/12)

- M. Daniel Bacquellaine a voté contre.
- Mme Séverine de Laveleye a voté contre.

Vote/Stemming 5 (112/12)

- M. Daniel Bacquellaine a voté contre.
- Mme Séverine de Laveleye a voté contre.

Vote/Stemming 6 (112/12)

- M. Daniel Bacquellaine a voté contre.
- Mme Séverine de Laveleye a voté contre.

Vote/Stemming 7 (112/11)

- M. Daniel Bacquellaine a voté pour.

Vote/Stemming 8 (2410/4)

- M. Daniel Bacquellaine a voté pour.
- De heer Christian Leysen heeft zoals zijn fractie gestemd.
- Mme Séverine de Laveleye a voté comme son groupe.

Vote/Stemming 9 (270/5)

- M. Daniel Bacquelaine a voté pour.

Vote/Stemming 10 (2385/5)

- M. Daniel Bacquelaine a voté contre.
- De heer Kristof Calvo heeft zoals zijn fractie gestemd.
- De heer Steven Matheï heeft zoals zijn fractie gestemd.

Vote/Stemming 11 (2385/5)

- M. Daniel Bacquelaine a voté contre.
- De heer Kristof Calvo heeft zoals zijn fractie gestemd.
- De heer Steven Matheï heeft zoals zijn fractie gestemd.

Vote/Stemming 12 (2385/5)

- M. Daniel Bacquelaine a voté contre.
- De heer Kristof Calvo heeft zoals zijn fractie gestemd.
- De heer Steven Matheï heeft zoals zijn fractie gestemd.

Vote/Stemming 13 (2385/4)

- M. Daniel Bacquelaine a voté pour.
- Mevrouw Goedeke Liekens heeft zoals haar fractie gestemd.

27 Adoption de l'ordre du jour
27 Goedkeuring van de agenda

Nous devons procéder à l'approbation de l'ordre du jour de la séance de la semaine prochaine.
Wij moeten overgaan tot de goedkeuring van de agenda voor de vergadering van volgende week.

Y a-t-il une observation à ce sujet? (*Non*)
Zijn er dienaangaande opmerkingen? (*Nee*)

En conséquence, l'ordre du jour est adopté.
Bijgevolg is de agenda aangenomen.

La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 24 février 2022 à 14 h 15.
De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 24 februari 2022 om 14.15 uur.

La séance est levée à 18 h 20.
De vergadering wordt gesloten om 18.20 uur.

*L'annexe est reprise dans une brochure séparée,
portant le numéro CRIV 55 PLEN 164 annexe.*

*De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met
nummer CRIV 55 PLEN 164 bijlage.*

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS**DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN**

Vote nominatif - Naamstemming: 001

Oui	080	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Vriendt Wouter, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Fonck Catherine, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hugon Claire, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Liekens Goedele, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Matz Vanessa, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	051	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, De Roover Peter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedebouw Raoul, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 002

Oui 081 Ja

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Fonck Catherine, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Matz Vanessa, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non 051 Nee

Anseeuw Björn, Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, De Roover Peter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedebouw Raoul, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions 000 Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 003

Oui 137 Ja

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet

François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Donné Joy, Ducarme Denis, Farih Nawal, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriels Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non 000 Nee

Abstentions 000 Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 004

Oui 016 Ja

Bury Katleen, Creyelman Steven, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Non 094 Nee

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Fonck Catherine, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy

Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Abstentions 026 Onthoudingen

Anseeuw Björn, Buysrogge Peter, D'Haese Christoph, De Roover Peter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Metsu Koen, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donck Wim, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 005

Oui 016 Ja

Bury Katleen, Creyelman Steven, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Non 094 Nee

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Fonck Catherine, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedeboom Raoul, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert

Anseeuw Björn, Buysrogge Peter, D'Haese Christoph, De Roover Peter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Metsu Koen, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 007

Oui 111 Ja

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Donné Joy, Ducarme Denis, Farih Nawal, Freilich Michael, Gabriels Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilson Nathalie, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Loones Sander, Mathei Steven, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non 000 Nee

Abstentions 023 Onthoudingen

Arens Josy, Bury Katleen, Creyelman Steven, Dallemagne Georges, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Fonck Catherine, Gilissen Erik, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Vote nominatif - Naamstemming: 008

Oui 131 Ja

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Fonck Catherine, Freilich Michael, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Liekens Goedeke, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non 000 Nee

Abstentions 000 Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 009

Oui 136 Ja

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, Dallemagne Georges, De

Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriels Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedeke, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non 000 Nee

Abstentions 000 Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 010

Oui 023 Ja

Arens Josy, Bury Katleen, Creyelman Steven, Dallemagne Georges, De Smet François, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Fonck Catherine, Gilissen Erik, Matz Vanessa, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Rohonyi Sophie, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Non 075 Nee

Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Vriendt Wouter, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix

Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Marghem Marie-Christine, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Abstentions 032 Onthoudingen

Anseeuw Björn, Boukili Nabil, Buysrogge Peter, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, De Roover Peter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Donné Joy, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Hees Marco, Van Vaerenbergh Kristien, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 011

Oui 006 Ja

Arens Josy, Dallemagne Georges, De Smet François, Fonck Catherine, Matz Vanessa, Rohonyi Sophie

Non 077 Nee

Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Bonaventure Channele, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Vriendt Wouter, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Marghem Marie-Christine, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Abstentions 049 Onthoudingen

Anseeuw Björn, Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, De Roover Peter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Donné Joy, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 012

Oui 006 Ja

Arens Josy, Dallemagne Georges, De Smet François, Fonck Catherine, Matz Vanessa, Rohonyi Sophie

Non 076 Nee

Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Vriendt Wouter, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Marghem Marie-Christine, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Abstentions 049 Onthoudingen

Anseeuw Björn, Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, De Roover Peter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Donné Joy,

Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 013

Oui	126	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, D'Haese Christoph, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Donné Joy, Ducarme Denis, Farih Nawal, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriels Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Matz Vanessa, Metsu Koen, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	010	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Boukili Nabil, Colebunders Gaby, D'Amico Roberto, Daems Greet, De Vuyst Steven, Merckx Sofie, Mertens Peter, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Vote nominatif - Naamstemming: 014

Oui 110 Ja

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buyst Kim, Calvo Kristof, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Fonck Catherine, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Marghem Marie-Christine, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Van den Bergh Jef, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non 000 Nee

Abstentions 025 Onthoudingen

Anseeuw Björn, Buysrogge Peter, D'Haese Christoph, De Roover Peter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert